Jouw Stad.
Jouw Vrijheid.
Jouw Toekomst.

Van Dromen naar Doen.

Verkiezingsprogramma VVD Delft
2026-2030

Voorwoord

Beste Delftenaar,

Dit verkiezingsprogramma draagt de titel “Jouw Stad. Jouw Vrijheid. Jouw Toekomst.” Die woorden vatten precies samen waar het voor de Delftse VVD en ook voor mij om draait. Delft is een stad waar je je thuis wilt voelen, of je nu hier geboren bent of hier komt werken, ondernemen of studeren. Het is jóuw stad, jóuw plek en jóuw toekomst waar we samen aan werken.

Voor mij persoonlijk voelt dat heel dichtbij. Sinds 2015 woon ik met veel plezier in hartje Delft en zet ik me namens de Delftse VVD in voor onze stad. Ik heb de stad leren kennen als een bruisende, ondernemende stad die trots is op haar historie en ook vooruit durft te kijken.

Helaas is dat niet altijd en voor iedereen vanzelfsprekend. Wonen in Delft is te duur, de bereikbaarheid hapert en te vaak voelen Delftenaren zich onveilig op straat. Daar willen wij verandering in brengen. Als raadslid heb ik de afgelopen jaren gezien hoe belangrijk het is dat we werken aan een stad die bereikbaar, leefbaar en veilig is.

Voor **jouw stad** zetten we in op meer woningen voor alle groepen: starters, gezinnen, studenten en ouderen. Onze wijken moeten schoon, groen en veilig zijn. En jij bepaalt zelf hoe je reist: lopend, met de fiets, het ov of de auto.

Jouw vrijheid betekent ook dat we hard optreden tegen criminaliteit, overlast en discriminatie. Vrijheid is immers niet vanzelfsprekend, en moet iedere dag worden beschermd. Vrijheid vraagt ook om een stevige basis. We investeren daarom in goed onderwijs, zodat kinderen en jongeren gelijke kansen krijgen en zichzelf kunnen ontwikkelen. Zorg moet bereikbaar zijn voor wie dat nodig heeft.

En zo bouwen we aan **jouw toekomst**: een stad die bruist van sport, cultuur en ondernemerschap. Een stad die trots is op haar historie en erfgoed en tegelijkertijd ruimte geeft aan innovatie en de creatieve maakindustrie.

In 2026 doe ik voor de derde keer mee aan de Delftse gemeente-raadsverkiezingen. Ik kies er weer voor om mijn schouders onder Delft te zetten, omdat ik geloof in de kansen van onze stad én van de mensen die hier wonen. Samen kunnen we Delft nog mooier maken. Doe mee en bouw met ons aan het Delft van morgen: jouw stad, jouw vrijheid, jouw toekomst.

Hartelijke groet,

Tessa van den Berg
Lijsttrekker van de Delftse VVD

Inhoudsopgave

Voorwoord **2**

Een stad waar je goed kunt leven. **6**

1. Je eigen plek. Ruimte om te wonen. **7**

Minder regels, sneller meer woningen. 8

Studentenwoningen. 10

2. Thuis in je eigen buurt. **11**

Publieke ruimtes. 12

Veiligheid begint in de wijk. 13

Schone en groene wijken. Praktisch en betaalbaar geregeld. 15

Een bruisende campus. 16

Duurzaamheid: haalbaar, betaalbaar, effectief. 16

Energietransitie. 17

3. Delft bereikbaar. **18**

Delft voor automobilisten. 19

Ruimte voor parkeren. 19

Delft voor fietsers en voetgangers. 20

Tram, trein en bus in Delft. 21

Verkeersveiligheid in de wijk. 22

4. Delft bruist. **23**

Sport in alle wijken. 24

Cultuur in alle wijken. 25

Cultureel erfgoed. 26

Delft leeft en trekt bezoekers van buiten. 27

5. Delft veilig. **28**

Zichtbare en krachtige handhaving. 29

Een stad waar criminaliteit wordt aangepakt. 31

Digitale veiligheid. 32

Een stevige basis voor iedereen. **34**

6. Goed Onderwijs. Gelijke Kansen. **35**

Goed Onderwijs. Gelijke Kansen. 36

Zorg voor kinderen en jongeren. 37

Bescherming van kinderen en jongeren. 39

Recht op onderwijs en vrije keuze. 40
Delft Studentenstad. 41
7. Zorg voor Delftenaren 42
Zorg thuis inrichten. 43
Mantelzorg. 43
Zorg betaalbaar houden. 45
Ouderen op een fijne plek. 45
Zorgen voor de jeugd. 46
Iedereen doet mee. 47
8. Nieuwkomers doen mee. 48
Inburgeren betekent meedoen. 49
Geen plaats voor parallelle samenleving. 49
Opvang als het nodig is. 50
Ruimte voor Vooruitgang. 52
9. Lokaal. Ondernemend. 53
Ondernemers als fundament. 54
Ruimte voor ondernemen. 55
Delft is vitaal en trekt bezoekers van buiten. 56
10. Innovatief Delft. 57
Start-up naar scale-up. 58
Technisch onderwijs. 59
Samenwerken aan impact. 60
11. Financiën op orde. 61
Het huishoudboekje op orde. 62
Duidelijk zijn over waar geld naartoe gaat. 64
12. Dienstbare gemeente. 65
De Delftenaar doet mee. 66
Weerbare gemeente. Weerbare Delftenaren. 66
Moderne en toegankelijke dienstverlening. 67
Procedures en systemen. 68

Een stad waar je goed kunt leven

Een stad waar je goed kunt leven.

Voor een schoon, veilig en bereikbaar Delft.

Iedere Delftenaar wil graag: (1) prettig leven, (2) een stevige basis waarop je kunt vertrouwen én (3) ruimte voor vooruitgang. Rond die drie thema's hebben we dit programma opgebouwd.

Prettig leven begint dichtbij huis: in een wijk die schoon en veilig is, waar kinderen zorgeloos buiten kunnen spelen, en waar je fijn thuis komt in een passend huis. Daar hoort bereikbaarheid ook bij. Of je nu kiest voor wandelen, de fiets, het ov of de auto: jij bepaalt hoe je reist, zonder gedoe of beperkingen.

Maar Delft is meer dan je eigen straat. Onze stad bruist van sport, cultuur en ondernemerschap. Een stad waar je kunt genieten, ontmoeten en meedoen. En omdat Delft sterk verbonden is met de regio, blijft onze stad goed bereikbaar en volop in beweging.

Zo bouwen we aan een Delft waar je elke dag het beste uit je leven kunt halen. Vrij om je eigen keuzes te maken, met de zekerheid dat de basis goed geregeld is.

Hoofdstukken:

1. **Je eigen plek. Ruimte om te wonen.**
2. **Thuis in je eigen buurt. Veilig, schoon en groen.**
3. **Delft bereikbaar. Goed onderweg van A naar B.**
4. **Delft bruist. Sport, cultuur en ontspanning in alle wijken.**
5. **Delft veilig. Zonder veiligheid, geen vrijheid om jezelf te zijn.**

1. Je eigen plek. Ruimte om te wonen.

Wonen in een leefbaar Delft.

Een fijne stad begint in je eigen wijk. Delft is een plek waar je je veilig, welkom en vrij kunt voelen. Maar door de druk op de woningmarkt is dat voor veel Delftenaren niet vanzelfsprekend. Betaalbare woningen zijn schaars en kansen zijn ongelijk verdeeld. Daarom willen wij dat Delftenaren in Delft de kans krijgen op een passende woning en daarmee de vrijheid om zelfstandig te leven.

1. **Meer woningen, en ook snel.**
   Een betaalbare woning is voor veel (nieuwe) Delftenaren onbereikbaar. We realiseren gezinswoningen, studentenwoningen, ouderenwoningen en woningen voor jongeren en starters. Delft groeit in de hoogte en benut bestaande panden optimaal. Delftenaren krijgen voorrang bij sociale woningbouw.
2. **Stimuleren van doorstroming.**
   Om de woningen die we hebben zo goed mogelijk te verdelen en zogenaamd ‘scheefwonen’ te verminderen, willen we dat er voldoende woningen zijn voor iedere groep. Meer betaalbare woningen geven gezinnen die willen doorgroeien de ruimte om dit te doen, zodat er meer woningen vrijkomen voor starters. Ook willen we woningen die beter passen bij de wensen van senioren, zoals appartementen, waardoor ze gemakkelijker naar een kleiner en prettiger huis kunnen.
3. **Ruimte voor betaalbare koop- én huurwoningen.**
   Iedereen, van starters tot leraren, van agenten tot zorgmedewerkers, moet in Delft een passende woning kunnen vinden. We zetten in op betaalbare huur- en koopwoningen voor de middeninkomens en houden ons aan de nieuwe woningwet (Wet betaalbare huur) voor sociale huurwoningen.
4. **Slim bouwen: inbreiding én uitbreiding waar het kan.**
   Delft is krap en daarom bouwen we waar het kan zonder dat de leefbaarheid en werkgelegenheid onder druk komen te staan. Leegstaande kantoren en winkels worden omgebouwd tot woningen. We zetten in op flexibele woonvormen, zoals modulaire bouw en tijdelijke woningen, zodat we snel kunnen inspelen op pieken in de woningvraag.
5. **OZB en heffingen blijven maximaal op het landelijk gemiddelde.**
   Wonen mag geen melkkoe zijn en onnodig gebruikt worden om de begroting sluitend te krijgen. Eerst wordt er gekeken naar de gemeentelijke uitgaven en een gelijke verdeling van de lasten voor zowel woningeigenaar en andere Delftenaren.

Minder regels, sneller meer woningen.

- **Meer woningen, en ook snel.**
  Een betaalbare woning is voor veel (nieuwe) Delftenaren onbereikbaar. We realiseren gezinswoningen, studentenwoningen, ouderenwoningen en woningen voor jongeren en starters. Delft groeit in de hoogte en benut bestaande panden optimaal. Delftenaren krijgen voorrang bij sociale woningbouw.
- **Lef tonen en tempo maken.**
  We starten bouwprojecten, omdat actie en resultaat belangrijker zijn dan stilstand. Nieuwe woningen krijgen bij voorkeur een parkeerplaats op eigen terrein.
- **Minder papier, meer huizen.**
  We schrappen regels en vergroten de daadkracht. De woningbouw-procedure wordt zo soepel en efficiënt mogelijk. Vergunningsvrij bouwen, bijvoorbeeld voor mantelzorgwoningen, wordt makkelijker.
- **Ruimte voor betaalbare koop- én huurwoningen**
  Iedereen, van starters tot leraren, van agenten tot zorgmedewerkers, moet in Delft een passende woning kunnen vinden. We zetten in op betaalbare huur voor de middeninkomens en houden ons aan de nieuwe woningwet (Wet betaalbare huur) voor sociale huurwoningen.
- **Stimuleren van doorstroming.**
  Om de woningen die we hebben zo goed mogelijk te verdelen en zogenaamd 'scheefwonen' te verminderen, willen we dat er voldoende woningen zijn voor iedere groep. Meer betaalbare woningen geven gezinnen die willen doorgroeien de ruimte om dit te doen, zodat er meer woningen vrijkomen voor starters. Ook willen we woningen die beter passen bij de wensen van senioren, zoals appartementen, waardoor ze gemakkelijker naar een kleiner en prettiger huis kunnen.
- **Nieuwbouw krijgt een zelfbewoningsplicht.**
  Om kopers te helpen die zelf een huis willen bewonen, stellen we een zelfbewoningsplicht voor nieuwbouw voor van maximaal 1 jaar. Langer vinden wij te vrijheidsbeperkend: het leven kan immers onverwachte wendingen nemen, waardoor je soms sneller je woning moet verlaten.
- **Slim bouwen: inbreiding én uitbreiding waar het kan.**
  Delft is krap en daarom bouwen we waar het kan, zonder dat de leefbaarheid en werkgelegenheid onder druk komen te staan. Leegstaande kantoren en winkels worden omgebouwd tot woningen. We zetten in op flexibele woonvormen, zoals modulaire bouw en tijdelijke woningen, zodat we snel kunnen inspelen op pieken in de woningvraag.
- **Wonen en werken combineren.**
  We stimuleren woon-werkcombinaties, zoals woningen met een werkruimte of atelier, zodat kleine ondernemers en zzp'ers betaalbaar kunnen wonen én werken in Delft.

- **Opknappen van verouderde sociale huurwoningen.**
  We sporen woningcorporaties aan om woningen in slechte staat op te knappen tot toekomstbestendige, goed geïsoleerde huizen. Huurwoningen moeten vrij zijn van vocht en schimmel.
- **Huurwoningen behouden.**
  Sociale huurwoningen blijven behouden. Renovatie heeft de voorkeur; sloop gebeurt alleen als het echt niet anders kan.
- **Ruimte voor jongeren en studenten.**
  We geven woningeigenaren meer vrijheid om hun woning te delen. Hospiteren (zelf een huisgenoot kiezen) biedt starters en ouderen met leegstaande ruimte, lagere woonlasten, gezelschap en de mogelijkheid langer zelfstandig te wonen. Zo verlichten we de woningnood voor studenten en jonge werkenden.
- **Voorrang voor Delftenaren.**
  Inwoners van Delft krijgen voorrang bij woningtoewijzing bij sociale woningbouw. Zo blijft de stad bereikbaar voor wie hier al geworteld is en deel uitmaakt van de gemeenschap.
- **Zelf woonruimte ontwikkelen.**
  We staan positief tegenover inwoners die hun eigen woonproject willen ontwikkelen. Dit heet Collectief Particulier Opdrachtgeverschap en geeft de kans aan aan initiatiefnemers om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun woonambities.
- **OZB en heffingen blijven maximaal op het landelijk gemiddelde.**
  Wonen mag geen melkkoe zijn en onnodig gebruikt worden om de begroting sluitend te krijgen. Eerst wordt er gekeken naar de gemeentelijke uitgaven en een gelijke verdeling van de lasten voor zowel woningeigenaar en andere Delftenaren.
- **Woonlasten verlagen via verduurzaming.**
  We helpen bewoners hun woning te verduurzamen, zodat de woonlasten dalen en Delft sneller klimaatneutraal wordt.

Studentenwoningen.

Of jongeren nu studeren aan het mbo, hbo of de Technische Universiteit in Delft. Goed wonen is belangrijk voor iedereen. Daarom moeten we “bouwen, bouwen, bouwen”.

- **Meer studentenhuisvesting op de campus.**
  We bouwen meer studentenhuisvesting op de campus. Daarnaast stimuleren we de bouw van studentenwoningen in samenwerking met omliggende gemeenten die goed bereikbaar zijn vanuit Delft.
- **Bouwen van gedeelde studentenhuizen.**
  Veel studenten willen samenwonen. Het is gezelliger, beter voor de mentale gezondheid en je helpt elkaar. Gedeelde huizen zorgen ook voor meer woningen in dezelfde ruimte. Daarom stimuleren we de bouw van gedeelde woningen en het verbouwen van bestaande panden.
- **Genoeg woningen voor starters op de woningmarkt, zodat studentenwoningen vrijkomen.**
  Als starters geen volgende woning vinden, blijven zij zitten waar ze zitten. Daarom zorgen we voor voldoende doorgroeimogelijkheden, zodat er weer plek komt voor nieuwe studenten en jongeren.

2. Thuis in je eigen buurt.

Veilig, schoon en groen.

Een leefbare wijk begint op straat. Iedereen in Delft verdient wijken die schoon, veilig, groen en leefbaar zijn, waar ruimte is voor sport, ontmoeting en ontspanning. Wijken waar kinderen veilig buiten spelen, bewoners elkaar ontmoeten en initiatief nemen, en iedereen zich thuis kan voelen ongeacht achtergrond of leeftijd. De gemeente voert haar taken naar behoren uit, en bewoners krijgen ondersteuning en ruimte van de gemeente om hun buurt zelf mooier en groener te maken, met geveltuinen, snippergroen en sportplekken. Geen bureaucratie, maar kansen voor bewoners om verantwoordelijkheid te nemen. Zo houden we Delft leefbaar en in balans.

1. **Veilige en goed verlichte wijken.**
   We investeren in goede verlichting op wegen, fietspaden en in parken. Wijkagenten zijn zichtbaar aanwezig, overlast zoals graffiti, afval en straatintimidatie pakken we direct aan en risicoplekken krijgen indien nodig cameratoezicht.
2. **Afval in één zak, (goedkoper, effectiever en) wel zo makkelijk.**
   We kiezen voor praktische oplossingen die kosten laag houden en bewoners ontlasten. Nascheiding van afval is goedkoper en effectiever dan dure alternatieven en krijgt daarom de nadruk. Bronscheiding (in verschillende zakken/containers) doen we alleen als het eenvoudig uitvoerbaar is en niet leidt tot afgekeurde partijen afval.
3. **Iedereen kan meedoen.**
   Participatie geeft inwoners de kans mee te beslissen over hun leefomgeving. Daarbij krijgen niet de grootste schreeuwers altijd gelijk: de gemeente heeft ook oog voor de stille meerderheid die minder snel gehoord wordt.
4. **Duurzaam met gezond verstand: haalbaar, betaalbaar, effectief.**
   We kiezen voor haalbare en betaalbare klimaatmaatregelen, zonder dwang. Ons klimaatbeleid is pragmatisch en gericht op haalbare, innovatieve en betaalbare oplossingen voor de lange termijn. Per wijk bieden we maatwerk en inwoners houden de vrije keuze voor hun warmtebron, en dus niet verplicht aansluiten op een warmtenet
5. **Campus als volwaardige stadswijk.**
   Met horeca, een supermarkt, cafés en restaurants maken we van de campus een levendige en gezellige stadswijk. We werken samen met en stimuleren de TU Delft om de campus optimaal te benutten, uit te breiden en te moderniseren.

Publieke ruimtes.

- **Een goed onderhouden en opgeruimde openbare ruimte.**
  Groen wordt regelmatig onderhouden en de gemeente zorgt dat straten, pleinen en parken netjes en opgeruimd uitzien.
- **De bibliotheek (DOK) is onmisbaar voor lezen en leren voor jong en oud.**
  Ze draagt bij aan de ontwikkeling en mentale gezondheid van Delftenaren. Daarom blijft er een bibliotheek in de binnenstad en in de wijken Buitenhof en Tanthof.
- **VAK stimuleert kunst en cultuur in Delft voor iedereen.**
  We bieden toneel-, muzieklessen en andere cursussen tegen marktconforme prijzen. Delftenaren met een kleinere portemonnee kunnen, waar nodig, ondersteuning krijgen, bijvoorbeeld met de Delftpas.
- **Voldoende openbare toiletten.**
  We zorgen voor voldoende schone openbare toiletten op goed bereikbare plekken in de stad.
- **Een buitenzwembad in Delft voor verkoeling, vitaliteit en veiligheid.**
  We bieden Delftenaren een veilig alternatief voor onveilige zwemplekken met vies water, zoals de Schie.
- **Iedereen kan meedoen.**
  Participatie geeft inwoners de kans mee te beslissen over hun leefomgeving. Daarbij krijgen niet de grootste schreeuwers altijd gelijk: de gemeente heeft ook oog voor de stille meerderheid die minder snel gehoord wordt.
- **Buitenruimte is buitenspelen.**
  Buitenruimte moet geschikt zijn voor kinderen om te spelen. Dat bevordert hun sociale en lichamelijke ontwikkeling, spieropbouw, ogen en motoriek. Daarom investeren we in goede buitenspeelplekken.
- **Groene initiatieven door én in de wijk.**
  We stimuleren kleinschalige initiatieven zoals geveltuintjes en snippergroen, én collectieve projecten om de buurt groener te maken. Dit draagt bij aan klimaatadaptatie en maakt de wijk aantrekkelijker.

Veiligheid begint in de wijk.

- **Veilige en goed verlichte wijken.**
  We investeren in goede verlichting op wegen, fietspaden en in parken. Wijkagenten zijn zichtbaar aanwezig, overlast zoals graffiti, afval en straatintimidatie pakken we direct aan en risicoplekken krijgen indien nodig cameratoezicht.
- **Iedereen kan zichzelf zijn in alle vrijheid en veiligheid.**
  Iedereen moet vrij en veilig zichzelf kunnen zijn, ongeacht geslacht, geaardheid, geloof of het loslaten daarvan. We komen op voor de mensen die dit moeilijk gemaakt wordt, en treden hard op tegen mensen die dit niet respecteren.
- **Geen enkele vrouw mag vrezen voor haar leven.**
  Bedreiging, onderdrukking en controlezucht pakken we hard aan om femicide te voorkomen. We willen een meldpunt dat lokaal bekend en toegankelijk is, zodat signalen direct tot ingrijpen leiden.
- **Geen straatintimidatie.**
  Straatintimidatie, zoals nafluiten, roepen en sissen, is onacceptabel.
- **Harder aanpakken van huiselijk geweld.**
  We bieden slachtoffers hulp via een duidelijk meldpunt waar slachtoffers snel geholpen en serieus genomen worden.
- **Veiligheid Delftenaren voorop bij opvang asielzoekers.**
  De veiligheid van inwoners en ondernemers staat altijd voorop. Overlast door asielzoekers accepteren we niet en daartegen wordt opgetreden.
- **Optreden tegen geluids-, afval- en stankoverlast.**
  We treden op tegen overlast die de bewoners het meest stoort. Meldingen worden snel afgehandeld en de melder krijgt altijd een terugkoppeling.
- **Aanpak van overlastgevende hanggroepen.**
  Hanggroepen die voor onveiligheid zorgen, pakken we aan. Op beruchte plekken zetten we tijdelijk of permanent cameratoezicht in. In ernstige gevallen kan een samenscholingsverbod worden opgelegd.
- **Volledige steun voor politieoptreden.**
  Wanneer de politie ingrijpt, krijgt zij de volledige steun van het lokaal bestuur.
- **De wijkagent centraal.**
  Wijkagenten weten wat er in de wijk en achter de voordeur speelt. Ze spelen een belangrijke rol in het voorkomen van criminaliteit en overlast.
- **Hulpdiensten altijd beschikbaar.**
  Politie, brandweer en ambulances zijn in Delft 24 uur per dag inzetbaar en op tijd wanneer je ze nodig hebt. Ook andere hulpdiensten, zoals crisishulp en jeugdzorg, blijven goed bereikbaar en benaderbaar. We zijn voor het behoud van dependances van alle soorten hulpdiensten in Delft en we zorgen dat zij binnen de vastgestelde aanrijtijden ter plaatse zijn, zodat hulp altijd op tijd komt.

- **Veilige fietspaden en verlichting.**
  We investeren in betere verlichting op wegen, fietspaden en in parken, zodat de veiligheid dag en nacht gegarandeerd is.
- **Effectieve aanpak van overlast.**
  Gemeente en politie delen informatie over meldingen, zodat het niet uitmaakt waar je overlast meldt en communicatie altijd effectief verloopt.
- **Overlast door GGZ problematiek.**
  Tussen woningcorporaties, zorgpartijen, de politie en de gemeente wordt een informatie convenant gesloten op wijkniveau die in lijn is met de AVG (Wet Algemene Verordening Gegevensbescherming). De AVG wordt dan juist toegepast en niet gebruikt als excuus om broodnodige informatie niet te delen. Dit bevordert de hulpverlening aan mensen die het juist hard nodig hebben.
- **Veilige straten voor kinderen.**
  We zorgen voor goede verlichting en veilige infrastructuur rond scholen en sportclubs. Verkeershufters pakken we aan en straten richten we zo in dat hardrijden wordt tegengegaan en ongevallen worden voorkomen.

Schone en groene wijken. Praktisch en betaalbaar geregeld.

- **Afval in één zak, (goedkoper, effectiever en) wel zo makkelijk.**
  We kiezen voor praktische oplossingen die kosten laag houden en bewoners ontlasten. Nascheiding van afval is goedkoper en effectiever dan dure alternatieven en krijgt daarom de voorkeur. Bronscheiding (in verschillende zakken/containers) doen we alleen als het eenvoudig uitvoerbaar is en niet leidt tot afgekeurde partijen afval. De afvalheffing baseren we op het aantal volwassenen per adres.
- **Ondergrondse container voor betere hygiëne**.
  Om hygiëne te verbeteren, moedigt de gemeente Avalex aan om de volledige binnenstad te voorzien van ondergrondse containers en/of perscontainers.
- **Voldoende afvalcontainers op loopafstand.**
  Iedereen heeft dicht bij huis voldoende afvalcontainers die op tijd worden geleegd. Zo voorkomen we overlast van meeuwen, ratten en ander ongedierte. Avalex leegt ook de ondergrondse containers op tijd.
- **Veilige, schone buurten met stevig onderhoud en handhaving.**
  We pakken overlast, zwerfvuil, graffiti en hondenpoep actief aan. Handhavers zijn goed getraind en uitgerust. Een nette straat en snelle ingrepen vergroten het woongenot en de veiligheid in de buurt.
- **Meer buurtbudgetten en ondersteuning van bewonersinitiatieven**.
  We geven bewoners de regie om hun wijk mooier, groener en socialer te maken, met initiatieven zoals geveltuinen, snippergroen en gezamenlijke acties. Om ons historisch centrum te beschermen geldt: minder is mooier, met focus en zicht op monumenten en grachten.
- **Ruimte voor ontmoeting en ontspanning.**
  Met sportplekken, parken en ontmoetingsplaatsen creëren en onderhouden we levendige buurten waar mensen samenkomen en elkaar leren kennen.
- **Fijne leefomgeving rond scholen, speelplekken en ouderenvoorzieningen**.
  Met veilige routes, groen en rust waar het nodig is, maken we buurten echt leefbaar.
- **Groene en klimaatbestendige wijken.**
  We stimuleren vergroening met geveltuinen, bomen en klimaatadaptief rioolbeheer. Regen- en afvalwater voeren we gescheiden af. Groene wijken verminderen hittestress en bieden ruimte om te sporten, spelen en recreëren.
- **Infrastructuur slim onderhouden.**
  Bij onderhoud van straten en stoepen pakken we direct kabels en leidingen mee. Slimme verlichting verhoogt de veiligheid én bespaart energie.

Een bruisende campus.

- **Campus als volwaardige stadswijk.**
  Met horeca, een supermarkt, cafés en restaurants maken we van de campus een levendige en gezellige stadswijk. We werken samen met en stimuleren de TU Delft om de campus optimaal te benutten, uit te breiden en te moderniseren.
- **Tram 19 snel naar de campus.**
  Tram 19 moet zo snel mogelijk over de campus rijden en ook 's avonds en in het weekend blijven rijden. We onderzoeken samen met de MRDH (metropoolregio Rotterdam Den Haag) het doortrekken van de lijn naar Rotterdam om kennis en mobiliteit in de regio verder te versterken.
- **Ruimte voor de OWee, duidelijke grenzen voor de rest van het jaar.**
  De Ontvangstweek (OWee) is cruciaal voor nieuwe studenten om kennis te maken met Delft, de campus en het verenigingsleven. Studentenverenigingen krijgen in deze week eenvoudiger vergunningen en minder regeldruk, zodat zij zich optimaal kunnen presenteren.
- **Vrijheid mét verantwoordelijkheid.**
  Iedereen leeft zoals die dat wil, maar houdt rekening met anderen. Bij overlast grijpen we in en handhaven we duidelijke afspraken: jouw vrijheid houdt op waar de vrijheid van een ander in het gedrang raakt.

Duurzaamheid: haalbaar, betaalbaar, effectief.

- **Duurzaam met gezond verstand: haalbaar, betaalbaar, effectief.**
  We kiezen voor haalbare en betaalbare klimaatmaatregelen, zonder dwang. Ons klimaatbeleid is pragmatisch en gericht op haalbare, innovatieve en betaalbare oplossingen voor de lange termijn. Per wijk bieden we maatwerk en inwoners houden de vrije keuze voor hun warmtebron, en dus niet verplicht aansluiten op een warmtenet.
- **Haalbaar en betaalbaar klimaatbeleid.**
  Delft is in 2050 CO_2-neutraal, zonder dat bewoners op onnodig hoge kosten worden gejaagd. Projecten moeten bijdragen aan lagere woonlasten en energiezuinige woningen, zonder concessies aan wooncomfort zoals geluid, warmte en ventilatie.
- **Betaalbare en effectieve duurzaamheidsmaatregelen.**
  Geen verplichtingen, wel maatwerk. Eigen huis, eigen keuzes. Per wijk stemmen we oplossingen af met bewoners. Participatie is essentieel. Regels voor het verduurzamen van (gemeente)monumenten versoepelen we waar dat nog kan, zodat verduurzaming sneller en makkelijker gaat. In tegenstelling tot andere wijken, moet het beschermd stadsgezicht in de binnenstad (de gevelwanden) gerespecteerd worden.

Energietransitie.

- **Warmtenetten geen doel op zich.**
  Warmtenetten komen er alleen als ze duurzaam, betaalbaar en concurrerend zijn. We voorkomen monopolies die bewoners op kosten jagen. Als woningeigenaar blijft een aansluiting altijd een vrije keuze. Leveringszekerheid en capaciteit moeten minimaal gelijk zijn aan de huidige energievoorziening.
- **Handhaving zero-emissie zone pas bij voldoende laadpalen.**
  Ondernemers elektrificeren pas als ze ook echt kunnen laden. We zorgen voor de randvoorwaarden zoals voldoende laadpalen, ook in parkeergarages voordat we handhaven.
- **Netcongestie aanpakken met slimme oplossingen.**
  We verminderen de druk op het elektriciteitsnet met lokale energieopwekking en -opslag. Samen met netbeheerders en kennisinstellingen ondersteunen we innovaties zoals buurtbatterijen en pilots als ‘auto-als-batterij’, bijvoorbeeld door de benodigde vergunningen te versoepelen.
- **Ondersteunen van lokale oplossingen.**
  Lokale initiatieven van creatieve bewoners voor verduurzaming krijgen de ruimte en worden ondersteund. We stimuleren samenwerking tussen TU, hbo, mbo en kennisinstellingen om tot ‘Delftse Oplossingen’ te komen en deze in de praktijk te testen, waarmee we bijdragen aan de energietransitie en Delft versterken als kennis-, startup- en maakindustrie stad.

3. Delft bereikbaar.

Goed onderweg van A naar B.

Een bereikbare stad is cruciaal om te wonen, te werken, hulp te verlenen en van het leven te genieten. Of je nu fietst, loopt, rijdt of het OV neemt: in Delft moet je kunnen dóórgaan, met keuzevrijheid hoe je reist

1. **Goed bereikbaar met de auto.**
   We zorgen voor goede doorstroming op hoofdwegen, altijd vrije doorgang voor hulpdiensten en voorkomen onnodige snelheidsverlagingen of nieuwe verkeersknelpunten.
2. **Praktisch en betaalbaar parkeren.**
   We zorgen voor voldoende parkeerplekken in de wijken en bij nieuwbouw, zetten in op Park & Ride-oplossingen, een parkeergarage in Delft-Noord en hanteren per-minuut-tarieven in garages. Geen hogere tarieven zonder draagvlak. Iedereen moet binnen loopafstand kunnen parkeren.
3. **Voldoende fietsenstallingen.**
   Bij OV-knooppunten, scholen, de universiteit en de binnenstad komen genoeg fietsenstallingen. We onderzoeken samen met de TU Delft naar innovatieve oplossingen voor fietsparkeren.
4. **Goed verbonden openbaar vervoer.**
   Tram 19 moet zo snel mogelijk doorrijden naar de TU Delft-campus en verder naar Rotterdam The Hague Airport. Alle wijken krijgen goede busverbindingen en toegankelijke voorzieningen voor mensen met een beperking.
5. **Verkeersveiligheid in straten en wijken.**
   We verbeteren de verkeersveiligheid in straten en wijken, vooral rond scholen en sportverenigingen. We pakken roekeloos rijgedrag aan, zorgen voor veilige schoolroutes, herstellen wegen en bruggen snel en communiceren duidelijk bij werkzaamheden.

Delft voor automobilisten.

- **Goed bereikbaar met de auto.**
  We zorgen voor goede doorstroming op hoofdwegen, altijd vrije doorgang voor hulpdiensten en voorkomen onnodige snelheidsverlagingen of nieuwe verkeersknelpunten.
- **Snelheidsverlaging geen doel op zich.**
  We zorgen voor goede doorstroming, met oog voor veilige wijken en straten.
- **Altijd doorgang voor hulpdiensten.**
  Veiligheid staat voorop. Wegen richten we zo in dat ambulance, brandweer en politie altijd ongehinderd hun werk kunnen doen en dat zij in Delft binnen de vastgestelde aanrijtijden ter plaatse zijn, zodat hulp altijd op tijd komt.
- **Terughoudend met zero-emissie zones.**
  We zijn niet principieel tegen zero-emissiezones, maar op korte termijn beperken ze bewoners en ondernemers. We kiezen voor haalbare verduurzaming, waarbij ondernemers de ruimte krijgen hun wagenpark realistisch te elektrificeren. Dit kan alleen met voldoende laadpaal-infrastructuur.
- **Vrijheid om bij je huis te komen.**
  Voor bewoners van de binnenstad gelden geen bloktijden voor het per auto bereiken van hun huis (zoals voor leveranciers of andere diensten). Gebruik maken van kentekenherkenning maakt dit mogelijk.
- **Slim combineren en plannen van werkzaamheden.**
  We zetten in op het slim combineren van werkzaamheden op één locatie (werk-met-werk maken). Hierbij hoort ook slim faseren, zodat de buurt bereikbaar blijft.
- **Schieoevers goed bereikbaar.**
  We zorgen voor vlotte doorstroming voor auto's en ondernemers en betere OV-verbindingen, zodat het gebied aantrekkelijk blijft voor bedrijven, werknemers en bezoekers.

Ruimte voor parkeren.

In Delft wordt parkeren steeds lastiger door te weinig plekken, hogere tarieven en verdwijnende plaatsen. We zien echter dat een auto voor veel Delftenaren onmisbaar is - of het nu gaat om werk, mantelzorg of gezin. Daarom zorgen we dat er voldoende en slimme parkeeroplossingen worden meegenomen als er nieuwe plannen gemaakt worden. Wij staan voor: voldoende parkeerruimte, duidelijke regels en betaalbare tarieven.

- **Praktisch en betaalbaar parkeren.**
  We zorgen voor voldoende parkeerplekken in de wijken en bij nieuwbouw, zetten in op Park & Ride-oplossingen, een parkeergarage in Delft-Noord en hanteren per-minuut-tarieven in garages. Geen hogere tarieven zonder draagvlak.
- **Parkeren op loopafstand.**
  Bewoners, mantelzorgers, zorgverleners en ondernemers zijn vaak afhankelijk van de auto. We zorgen dat zij op loopafstand kunnen parkeren, zodat hun werk niet onnodig wordt bemoeilijkt.

- **Buurtgerichte parkeervoorzieningen.**
  We realiseren buurtgarages en gedeelde parkeerplekken, samen met bewoners. Zo pakken we de parkeerdruk aan op z'n Delfts: praktisch en in overleg met de wijk.
- **Autoluw is geen doel op zich.**
  Autoluw beleid is geen doel op zich. De auto is vaak gewoonweg noodzakelijk voor de Delftenaar. Delft moet goed toegankelijk blijven voor zowel de auto, fiets als OV. Wij staan voor maatwerk per wijk.
- **Eerlijk parkeertarief.**
  In parkeergarages betaal je per minuut. De opbrengsten gaan volledig naar het verbeteren van de bereikbaarheid van de stad.
- **Park & Ride voor minder druk in het centrum.**
  We realiseren goede Park & Ride-locaties, zodat bezoekers makkelijk met OV of deelvervoer naar het centrum reizen en de parkeerdruk in de binnenstad afneemt.
- **Geen versmalling of schrappen zonder alternatief.**
  We schaffen geen parkeerplaatsen af en versmallen geen straten zonder eerst realistische alternatieven te regelen. Pas als die er zijn, nemen we maatregelen.

Delft voor fietsers en voetgangers.

- **Ruimte voor fiets en voetganger**.
  We zorgen voor veilige fietsroutes en toegankelijke stoepen, zonder dat dit ten koste gaat van de bereikbaarheid en doorstroming voor ander verkeer. In woonwijken is geen plaats voor snelfietsroutes vlak voor je deur.
- **Voldoende fietsenstallingen.**
  Bij OV-knooppunten, scholen, de universiteit en de binnenstad komen genoeg fietsenstallingen. We onderzoeken samen met de TU Delft naar innovatieve oplossingen voor fietsparkeren.
- **Actief verwijderen van wees- en zwerffietsen.**
  We blijven wees- en zwerffietsen actief verwijderen, zodat stallingen en straten netjes en toegankelijk blijven.
- **Fietsparkeren in de binnenstad.**
  We zorgen voor voldoende goede fietsparkeerplaatsen in de binnenstad en handhaven actief op fout geparkeerde fietsen.
- **Fatbikes aanpakken.**
  We pakken opgevoerde of onveilige fatbikes hard aan en verbieden ze in en rond drukke winkelcentra.

Tram, trein en bus in Delft.

- **Toegankelijk OV voor iedereen.**
  Openbaar vervoer, belbussen en regiotaxi's moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- **Tram 19 laten rijden en uitbreiden.**
  Tram 19 moet zo snel mogelijk in de avonden en weekenden naar de TU-campus rijden, en worden doorgetrokken naar Rotterdam The Hague Airport.
- **Tram 1 blijft op de huidige route.**
  We blijven aansturen op dat tram 1 op de huidige route blijft rijden en niet wordt verlegd. Dit is voor veel Delftenaren een belangrijke manier om naar huis of Den Haag te komen.
- **Sterk OV in alle wijken.**
  De Delfthopper is geen vervanging voor goed openbaar vervoer. Delft verdient sterke tram- en busverbindingen in alle wijken, met aandacht voor betaalbaarheid. Veilige en prettige looppaden vanaf haltes naar bedrijfsterreinen stimuleren het gebruik.
- **Ruimte voor OV.**
  Bij nieuwe en bestaande wijken zorgen we voor voldoende ruimte en goede aansluiting voor openbaar vervoer. Knelpunten worden opgelost zodat elke wijk bereikbaar blijft.

Verkeersveiligheid in de wijk.

- **Verkeersveiligheid in straten en wijken.**
  We verbeteren de verkeersveiligheid in straten en wijken, vooral rond scholen en sportverenigingen. We pakken roekeloos rijgedrag aan, zorgen voor veilige schoolroutes, herstellen wegen en bruggen snel en communiceren duidelijk bij werkzaamheden.
- **Handhaven op roekeloos rijgedrag.**
  We pakken gevaarlijk rijdende (bezorg)fietsen, scooters en fatbikes hard aan.
- **Snel onderhoud aan wegen, bruggen en kades.**
  Onze infrastructuur moet goed onderhouden worden, zodat we achterstallig onderhoud voorkomen. Geld hiervoor blijft structureel beschikbaar, en achterstallig onderhoud dat er nu nog is, pakken we aan.
- **Heldere communicatie bij werkzaamheden.**
  We informeren inwoners op tijd en duidelijk over wegwerkzaamheden en afsluitingen, zowel digitaal als via gemeenteberichten. Onderhoud bundelen we waar mogelijk met duidelijke alternatieve routes, om zo de overlast te beperken.
- **Een nieuwe wijk bouw je mét mobiliteit, niet erna.**
  We voorkomen dat er eerst huizen gebouwd worden en dat pas daarna aan bereikbaarheid en parkeren wordt gedacht. Het verkeer, OV en parkeren moeten geregeld zijn voordat de wijk volloopt, zodat bijvoorbeeld Schieoevers niet dichtslibt.

4. Delft bruist.

Sport, cultuur en ontspanning in alle wijken.

Sport en cultuur geven Delft energie. Ze zijn onmisbaar voor ontspanning, ontmoeting en persoonlijke groei. Daarom kiezen we voor sportvoorzieningen in alle wijken, zodat iedereen mee kan doen, van kinderen tot senioren. We investeren in een buitenzwembad en veilig zwemwater zodat Delftenaren ook in de zomer dichtbij huis kunnen genieten. Cultuur maken we toegankelijk en herkenbaar voor Delft: groot genoeg voor mooie voorstellingen, maar kleinschalig en toegankelijk. We koesteren erfgoed, ondersteunen creatieve initiatieven in de wijken en geven ruimte aan festivals en evenementen. Zo houden we Delft bruisend en aantrekkelijk. Voor Delftenaren én bezoekers van buiten.

1. **Voldoende speel- en sportplekken.**
   We zorgen voor genoeg plekken om buiten te spelen en te sporten. We zetten accommodaties multifunctioneel in, onderhouden deze goed en helpen mensen voor wie sporten financieel niet haalbaar is. Bij nieuwbouw, herontwikkeling en groot onderhoud richten we de openbare ruimte zo in dat er plek is voor buitensport.
2. **Winkelen in de eigen wijk.**
   We stimuleren kleinschalige winkels, winkelcentra en warenmarkten zowel fysiek als digitaal. Zo blijft het aantrekkelijk om lokaal te kopen en versterken we de wijkgerichte economie.
3. **Cultuur in alle wijken.** In Delft organiseren we evenementen en culturele activiteiten voor alle leeftijden, in iedere wijk. Van scholen tot buurtcentra: wij zorgen dat cultuur overal in de stad beleefd kan worden.
4. **Dynamische en ondernemende cultuursector.**
   De culturele sector in Delft moet sterk en dus ondernemend en toekomstbestendig zijn. We stimuleren een zelfstandige cultuursector die eigen inkomsten genereert en samenwerkt met private partners. Gemeentelijke steun gaat naar initiatieven met brede maatschappelijke waarde en stadsbrede impact. Cultuurgeld wordt effectief en verantwoord besteed. Vergunningen voor evenementen regelen we snel en eenvoudig, met lage drempels voor kleinschalige initiatieven.
5. **Trots op ons immaterieel erfgoed.**
   Wij koesteren ons cultureel erfgoed en zijn trots op onze cultuurhistorische evenementen, zoals Lichtjesavond, Varend Corso, Delft Chamber Music Festival en de Sinterklaasintocht. Deze tradities houden we in stand en blijven we ondersteunen.

Sport in alle wijken.

Een gezonde en weerbare samenleving begint bij sport. Sport is leuk, verbindt Delftenaren en brengt mensen in beweging. Wij investeren daarom in meer sportvoorzieningen in alle wijken.

- **Voldoende speel- en sportplekken.**
  We zorgen voor genoeg plekken om buiten te spelen en te sporten. We zetten accommodaties multifunctioneel in, onderhouden deze goed en helpen mensen voor wie sporten financieel niet haalbaar is. Bij nieuwbouw, herontwikkeling en groot onderhoud richten we de openbare ruimte zo in dat er plek is voor buitensport.
- **Goede spreiding en bereikbaarheid.**
  We verdelen sportaccommodaties, sociale voorzieningen en winkels over de hele stad, zodat iedereen er goed en makkelijk naartoe kan komen.
- **Multifunctioneel gebruik sportaccommodaties.**
  Waar mogelijk zetten we sportaccommodaties in voor meerdere doeleinden, zodat zoveel mogelijk Delftenaren ervan profiteren. Jongerenprojecten krijgen toegang, en vooral overdag benutten we deze voorzieningen beter.
- **Goed onderhouden sportaccommodaties.**
  Gemeentelijke sportaccommodaties worden goed en tijdig onderhouden, gefinancierd vanuit verhuurinkomsten en het sportfonds.
- **Meer kinderen in beweging.**
  Buurtsportcoaches stimuleren kinderen en jongeren om te sporten. Als ouders dit niet kunnen betalen, dragen we financieel bij.
- **Sportverenigingen met een maatschappelijke rol.**
  We steunen sportverenigingen die leer-werkplekken bieden, mensen met een beperking begeleiden of dagbesteding verzorgen via de Wmo, omdat zij van grote waarde zijn voor onze samenleving.
- **Aanpak van pesten via sportverenigingen.**
  Pesten – op straat, online of op het sportveld – moet stoppen. We stimuleren sportverenigingen om actief anti-pestbeleid op te stellen.
- **Gelijke kansen in de sport.**
  In ons sportbeleid staan gelijke kansen en gelijke behandeling centraal. Voor discriminatie, homofobie, antisemitisme en racisme is geen plek in Delft.

Cultuur in alle wijken.

- **Cultuur in alle wijken.**
  In Delft organiseren we evenementen en culturele activiteiten voor alle leeftijden, in iedere wijk. Van scholen tot buurtcentra: wij zorgen dat cultuur overal in de stad beleefd kan worden.
- **Uitnodigend evenementenbeleid.**
  De gemeente denkt actief en oplossingsgericht mee met organisatoren en ondernemers. Zo maken we evenementen mogelijk in plaats van moeilijk.
- **Dynamische en ondernemende cultuursector.**
  De culturele sector in Delft moet sterk en dus ondernemend en toekomstbestendig zijn. We stimuleren een zelfstandige cultuursector die eigen inkomsten genereert en samenwerkt met private partners. Gemeentelijke steun gaat naar initiatieven met brede maatschappelijke waarde en stadsbrede impact. Cultuurgeld wordt effectief en verantwoord besteed. Vergunningen voor evenementen regelen we snel en eenvoudig, met lage drempels voor kleinschalige initiatieven.
- **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) in cultuur.**
  We stimuleren MVO, zodat niet alles op het bordje van de gemeente komt en de hele stad bijdraagt aan Delftse culturele voorzieningen. Sociaal ondernemerschap, zoals Kopie Koffie, Kinderboerderij en waterspeeltuin Tanthof en New Future Lab, laat zien hoe dit in de praktijk werkt.

Cultureel erfgoed.

- **Historische binnenstad als publiekstrekker.**
  Onze historische binnenstad is en blijft dé trekpleister voor bezoekers uit binnen- en buitenland. Het beschermde stadsgezicht met monumentale panden, pleinen, grachten, bomen en kades vormt het kloppend hart van Delft, draagt sterk bij aan onze lokale economie en verdient blijvend gekoesterd te worden. Iconen als het gerestaureerde Prinsenhof, Vermeercentrum, de historie van het huis Van Oranje, Delfts Blauw en Paul Tétar van Elven moeten publiek uit de hele wereld kunnen blijven trekken.
- **Koesteren van immaterieel erfgoed.**
  Wij koesteren ons cultureel erfgoed en zijn trots op onze cultuurhistorische evenementen, zoals Lichtjesavond, Varend Corso, Delft Chamber Music Festival en de Sinterklaasintocht. Deze tradities houden we in stand en blijven we ondersteunen.
- **Delft = Water.**
  Delft heeft een unieke cultuurhistorische band met water. Wij versterken deze door kanalen en grachten bevaarbaar te houden en de beleving van water voor Delftenaren te vergroten. Onze watergeschiedenis brengen we zichtbaar en beleefbaar in beeld, met oog voor de toekomst.
- **Varen door Delft.**
  We creëren kansen voor recreatieve water-ondernemers, met respect voor de beperkte ruimte op het water.

Delft leeft en trekt bezoekers van buiten.

- **Trots op Delftse historie.**
  Initiatieven zoals de musical *Willem van Oranje*, het erf- en gedachtegoed van Jacques en Agneta Van Marken en het gerenoveerde Museum Prinsenhof zijn van ongekende waarde als belangrijke publiekstrekkers voor Delft. Ze versterken onze culturele identiteit en laten zien waar we als stad trots op mogen zijn.
- **Winkelen in de eigen wijk.**
  We stimuleren kleinschalige winkels, winkelcentra en warenmarkten zowel fysiek als digitaal. Zo blijft het aantrekkelijk om lokaal te kopen en versterken we de wijkgerichte economie.
- **Voldoende openbare toiletten**.
  We zorgen voor meer openbare toiletten in de stad, bijvoorbeeld bij de bewaakte fietsenstallingen van Biesieklette en de Oude Langedijk, zodat Delft gastvrij en toegankelijk blijft voor iedereen.
- **Parkeren ook voor bezoekers.**
  Er moeten voldoende parkeerplekken zijn voor bezoekers van buiten Delft, een onmisbare klantengroep voor onze lokale ondernemers. Parkeergarages horen ook voor hen beschikbaar te zijn, niet alleen voor bewoners van de binnenstad of forenzen.
- **Promoot Delft en geef ruimte.**
  Delft wordt actief op de kaart gezet met stadsmarketing. Historische plekken, musea, monumenten, grachten, Delftse Hout en waterspeeltuinen trekken bezoekers en versterken de economie. Ondernemers aan de rand van de stad krijgen ruimte voor recreatie, toerisme en natuurbeheer.
- **Inzetten op meerdaagse toeristen.**
  We maken Delft aantrekkelijk voor de langdurige bezoeker. Van internationale conferenties tot meerdaagse festivals, zoals Delft Jazz Festival en zakelijke verblijven: wie in Delft slaapt, besteedt meer in onze stad. Dat is goed voor ondernemers, cultuur en sfeer.
- **Airbnb (vakantiewoning) -verhuur.**
  Iedereen staat vrij om zijn/haar woning te verhuren (Airbnb, vakantiewoningen, B&B) binnen de geldende regelgeving. Bij veel en frequente overlast treden we op.
- **Theater de Veste. Voor cultuur die dichtbij en herkenbaar is.**
  Wij willen een toekomstbestendig stadstheater dat past bij Delft in of rondom de huidige locatie, dat kwalitatief goed is, herkenbaar, knus en goed bereikbaar. Het theater moet goed bereikbaar zijn. Het gebouw moet voor iedereen goed toegankelijk, degelijk en toekomst-bestendig zijn en eventuele vernieuwbouw mag niet ten koste gaan van andere voorzieningen in Delft. We denken commercieel: meer verhuur aan bedrijven, hogere horeca-inkomsten en samenwerking met andere theaters binnen de regio. Zo blijft het theater een sterke culturele pijler zonder onnodige druk op de gemeentelijke financiën.

5. Delft veilig.

Zonder veiligheid, geen vrijheid om jezelf te zijn.

Delft moet veilig zijn voor iedereen, ongeacht wie je bent of hoe je leeft. Van je fiets tot je vrijheid, van je buurt tot je bedrijf: de Delftse VVD staat voor zichtbare en krachtige handhaving. Geweld, intimidatie en criminaliteit horen niet in onze stad. Daarom geven we onze politie, boa's en hulpdiensten de middelen, bevoegdheden en steun die zij nodig hebben om op te treden. We kiezen voor zichtbare handhaving, wijkagenten, cameratoezicht op risicoplekken en treden we hard op tegen straatintimidatie, hanggroepen en huiselijk geweld. In Delft beschermen we vrijheid met daadkracht want veiligheid is geen luxe, maar een basisvoorwaarde voor een sterke samenleving.

1. **Zichtbare en goed toegeruste handhavers.**
   Boa's zijn zichtbaar en herkenbaar op straat, uitgerust met wapenstok, pepperspray en bodycams. Onze hulpdiensten blijven 24/7 bereikbaar en inzetbaar, zodat Delft altijd kan rekenen op snelle en effectieve handhaving.
2. **Hard optreden tegen criminaliteit.**
   Van fietsdiefstal tot georganiseerde misdaad: we pakken het keihard aan. Met cameratoezicht, preventief fouilleren en de patseraanpak zorgen we dat criminelen in Delft geen kans krijgen.
3. **Optreden tegen overlast, intimidatie en (seksueel) geweld.** We treden keihard op tegen straatintimidatie, discriminatie en femicide. Voor extremisme en geweld is in Delft geen plaats, niet op straat, niet online, nergens.
4. **Preventie en perspectief.**
   Voorkomen is beter dan genezen, dus waar kan hebben we het liefst goede preventie. Dit betekent dat we inzetten op vroegsignalering en een sterke rol van wijkteams. Als het moet, zullen we toch moeten optreden: het een kan niet zonder het ander.
5. **Slimme inzet van technologie.**
   We zetten technologie in om Delft veiliger te maken: voorlichting tegen digitale criminaliteit, bodycams voor boa's, investeringen in sterke cyberveiligheid, mobiele camera's waar nodig. Aangifte doen moet snel, veilig en laagdrempelig kunnen.

Zichtbare en krachtige handhaving.

We vinden het vanzelfsprekend dat je van andermans spullen afblijft en dat geweld nooit geaccepteerd wordt. Zeker niet tegen hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Ook LHBTI'ers, vrouwen en andere groepen krijgen dezelfde bescherming als ieder ander; overtreders worden streng aangepakt.

- **Zichtbare en goed toegeruste handhavers.**
  Boa's zijn zichtbaar en herkenbaar op straat, uitgerust met wapenstok, pepperspray en bodycams. Onze hulpdiensten blijven 24/7 bereikbaar en inzetbaar, zodat Delft altijd kan rekenen op snelle en effectieve handhaving.
- **Overlast en discriminatie tolereren we niet.**
  Straatintimidatie, geweld en discriminatie op basis van afkomst, geloof, seksuele oriëntatie of levenswijze tolereren we niet. Iedereen moet zichzelf veilig en vrij kunnen voelen in Delft.
- **Preventie en perspectief.**
  Voorkomen is beter dan genezen, dus waar kan hebben we het liefst goede preventie. Dit betekent dat we inzetten op vroegsignalering en een sterke rol van wijkteams. Als het moet, zullen we toch moeten optreden: het een kan niet zonder het ander
- **Slimme inzet van technologie.**
  We zetten technologie in om Delft veiliger te maken: voorlichting tegen digitale criminaliteit, bodycams voor boa's, investeringen in sterke cyberveiligheid, mobiele camera's waar nodig. Aangifte doen moet snel, veilig en laagdrempelig kunnen.
- **Geen religieuze uitingen bij boa's.**
  Boa's vertegenwoordigen net als politieagenten de neutraliteit van de overheid. Daarom staan wij voor boa's geen religieuze uitingen toe in uniform of werkomgeving, zodat eenheid en onpartijdigheid gewaarborgd blijven.
- **Respect voor hulpverleners en eigendom.**
  We vinden het vanzelfsprekend dat je af blijft van andermans spullen. Geweld, in welke vorm dan ook, accepteren we niet. Zeker niet tegen hulpverleners en anderen die zich inzetten voor de publieke zaak. Zij moeten ongestoord en veilig hun werk kunnen doen.
- **Altijd bereikbare hulpdiensten.**
  Politie, brandweer en ambulances zijn in Delft 24 uur per dag inzetbaar en op tijd wanneer je ze nodig hebt. Ook andere hulpdiensten, zoals crisishulp en jeugdzorg, blijven goed bereikbaar en benaderbaar. We zijn voor het behoud van dependances van alle soorten hulpdiensten in Delft en we zorgen dat zij binnen de vastgestelde aanrijtijden ter plaatse zijn, zodat hulp altijd op tijd komt.

- **Overal jezelf zijn.**
  Vrijheid betekent dat je jezelf kunt zijn, zonder angst en zonder concessies aan wie je bent. Daar blijft de Delftse VVD zich onverminderd voor inzetten. LHBTI's, vrouwen en andere groepen krijgen dezelfde bescherming als ieder ander; overtreders worden streng aangepakt.

- **Makkelijker aangifte kunnen doen.**
  Aangifte doen moet eenvoudig en laagdrempelig zijn: op het bureau, online, telefonisch of via de wijkagent die op afspraak langs komt. Delft sluit zich aan bij initiatieven zoals *Meld een Vermoeden* om meldingsbereidheid te vergroten.

Een stad waar criminaliteit wordt aangepakt.

- **Hard optreden tegen criminaliteit.**
  Van fietsdiefstal tot georganiseerde misdaad: we pakken het keihard aan. Met cameratoezicht, preventief fouilleren en de patseraanpak zorgen we dat criminelen in Delft geen kans krijgen.
- **Perspectief én grenzen voor jongeren.**
  We werken samen met scholen om jongeren met een criminele achtergrond perspectief te bieden en te leren meedoen in de samenleving. Zo verkleinen we de kans op terugval. Kansen gaan altijd hand in hand met duidelijke grenzen, zodat afglijden richting georganiseerde criminaliteit wordt voorkomen.
- **Optreden tegen straatintimidatie.**
  Straatintimidatie hoort niet in Delft. Iedereen moet zich vrij voelen om zich veilig te verplaatsen. Overlastgevers worden aangepakt met zichtbare en onzichtbare maatregelen, zoals het handhaven van een sisverbod en optreden tegen intimidatie van vrouwen en LHBTI'ers.
- **Optreden tegen overlast, intimidatie en (seksueel) geweld.**
  We treden keihard op tegen straatintimidatie, discriminatie en femicide. Voor extremisme en geweld is in Delft geen plaats, niet op straat, niet online, nergens.
- **Tegengaan van ondermijning.**
  Crimineel geld mag de bovenwereld niet binnendringen. We treden hard op tegen ondermijning en witwassen. Panden waar criminaliteit plaatsvindt worden gesloten, en vergunningen die voor criminele activiteiten worden misbruikt, worden geweigerd of ingetrokken.
- **Zichtbare wijkagenten.**
  Wijkagenten surveilleren actief om verloedering en overlast aan te pakken. Overlastgevers worden continu gecontroleerd en aangepakt.
- **Vol inzetten op burgemeestersbevoegdheden.**
  De burgemeester moet alle beschikbare bevoegdheden benutten om Delft veiliger te maken, zoals preventief fouilleren en het inzetten van cameratoezicht op risicoplekken.
- **Geen plaats voor haatpredikers.**
  We voorkomen actief dat haatpredikers voet aan de grond krijgen. Zij krijgen geen podium om te haatzaaien of op te roepen onze waarden en vrijheden te ondermijnen.

Digitale veiligheid.

Steeds meer van ons leven speelt zich online af. Dat biedt kansen, maar ook nieuwe risico's. Digitale criminaliteit, zoals WhatsApp-fraude, phishing en identiteitsdiefstal, kan grote financiële en persoonlijke gevolgen hebben. Wij willen dat Delftenaren zich niet alleen op straat veilig voelen, maar ook achter hun computer of smartphone. Daarom zetten wij in op voorkomen, beschermen en melden. We investeren in goede voorlichting voor jong en oud, zodat iedereen weet hoe digitale oplichters te werk gaan en hoe je je hiertegen kunt beschermen. Samen met scholen, ondernemers, ouderenorganisaties en buurtpreventieteams vergroten we de digitale weerbaarheid in onze stad.

- **Gemeente geeft het goede voorbeeld.**
  We werken altijd met de hoogste beveiligingsstandaarden en zijn volledig transparant bij datalekken. Zo beschermen we gegevens én laten we zien dat digitale veiligheid topprioriteit heeft.
- **Investeren in digitale weerbaarheid.**
  We zetten voorlichtingscampagnes op over digitale veiligheid, samen met politie, scholen en maatschappelijke organisaties, zodat Delftenaren weten hoe ze zich online kunnen beschermen.
- **Digitale veiligheid in het onderwijs.**
  We zorgen voor structurele aandacht voor online veiligheid in het onderwijs, zodat kinderen vanaf jonge leeftijd leren veilig, verantwoord en bewust online te zijn.
- **Samen tegen digitale dreigingen.**
  We wisselen actief informatie uit met buurtpreventie groepen over actuele digitale risico's, zodat inwoners snel en gericht worden gewaarschuwd en zichzelf beter kunnen beschermen.
- **Aanpak digitale criminaliteit.**
  Samen met andere overheden pakken we digitale criminaliteit, zoals identiteitsfraude, actief aan en zorgt voor effectieve opsporing en bestraffing.

Een stevige basis voor iedereen

Een stevige basis voor iedereen.

Goed onderwijs en zorg voor iedereen in Delft.

Iedere Delftenaar wil graag: (1) prettig leven, (2) een stevige basis waarop je kunt vertrouwen én (3) ruimte voor vooruitgang. Rond die drie thema's hebben we dit programma opgebouwd.

Iedereen in Delft verdient de kans om het beste uit zichzelf te halen. Dat begint bij een stevige basis voor iedereen: we zijn niet precies gelijk omdat we allemaal verschillen, maar wel gelijkwaardig. Iedereen moet dus mee kunnen doen en heeft de vrijheid om kansen te kunnen pakken.

Voor onze kinderen en jongeren betekent dat goed onderwijs en gelijke kansen. Van peuterspeelzaal tot diploma. Talent en inzet bepalen hoe ver je komt, niet je achtergrond. Scholen, leraren en ouders krijgen de ruimte om kinderen vooruit te helpen, zodat ze klaar zijn voor de toekomst.

Voor onze inwoners betekent dat zorg die bij je past. Of je nu mantelzorger bent, ouder wordt of even een steuntje in de rug nodig hebt: in Delft zorgen we samen. Niet alleen met regels, maar ook met vertrouwen en ruimte voor innovatieve oplossingen.

Voor nieuwkomers betekent dat mee doen. We bieden kansen om te leren, te werken en deel uit te maken van onze samenleving, maar verwachten ook dat je je hiervoor inzet. Wie onze waarden respecteert en meedoet, hoort erbij; en onze taal spreken hoort daar ook bij.

Delft is een stad waar iedereen telt waar we kansen creëren voor wie ze nodig heeft, en kansen grijpen voor wie ze krijgt. Zo bouwen we aan een toekomst waarin vrijheid, veiligheid en vooruitgang voor iedereen binnen handbereik zijn. Wat je geestelijke overtuiging, afkomst, nationaliteit, seksuele geaardheid, geslacht of maatschappelijke positie ook is. Discriminatie en uitsluiting zijn onaanvaardbaar: iedereen mag mee doen.

Hoofdstukken:

6. **Goed onderwijs. Gelijke kansen.** **De basis voor een sterke toekomst.**
7. **Zorg voor Delftenaren.** **Goede zorg dichtbij, met oog voor zelfredzaamheid.**
8. **Nieuwkomers doen mee.** **Iedereen in Delft draagt bij.**

6. Goed Onderwijs. Gelijke Kansen.

De basis voor een sterke toekomst.

Vrijheid en zelfstandigheid beginnen bij onderwijs. Het geeft kinderen en jongeren de kans om hun talent te ontdekken en hun eigen toekomst op te bouwen. Niet je postcode of achtergrond, maar inzet en talent moeten bepalen hoe ver je komt. Goed onderwijs zorgt voor gelijke kansen, leert je de kennis en vaardigheden die je later nodig hebt en helpt jongeren hun plek te vinden in een samenleving die steeds sneller verandert.

1. **Veilige en gezonde ontwikkeling voor ieder kind.**
   Ieder kind verdient de kans om veilig, gezond en met zelfvertrouwen op te groeien. Een sterke basis in de jeugd bepaalt het succes voor de rest van het leven. Ouders dragen de eerste verantwoordelijkheid voor de opvoeding, maar waar het misgaat, grijpen we in en bieden we gerichte ondersteuning.
2. **Sterke ouders, sterke kinderen.**
   Opvoeden is in deze tijd complex. Wij zorgen dat ouders de kennis, middelen en steun krijgen die nodig zijn om hun kinderen en jongeren een gezonde en veilige jeugd te geven. Met kinderrechten als fundament bieden we duidelijke informatie en praktische hulp. Zo creëren we samen de beste start voor ieder kind.
3. **Een veilig thuis, voor ieder kind.**
   Ieder kind heeft recht op een veilig en liefdevol thuis. Huiselijk geweld en kindermishandeling worden keihard aangepakt. Scholen spelen een cruciale rol in het signaleren van problemen, en kinderen en jongeren moeten weten waar zij terechtkunnen voor hulp. Wij zorgen dat meldingen direct worden opgepakt en dat slachtoffers snel en effectief worden beschermd.
4. **Vrije schoolkeuze zonder uitsluiting.**
   Ouders kiezen zelf de school die het beste bij hun kind past. Elke school is toegankelijk voor ieder kind. Ongeacht afkomst, geaardheid, geslacht of geloof. Vrijheid van onderwijs mag nooit worden misbruikt als excuus om kinderen en jongeren buiten te sluiten.
5. **Delft als blijvende studentenstad.**
   Delft biedt studenten van het mbo, hbo en universiteit de ruimte om zich in hun studententijd maximaal te ontwikkelen op studiegebied, in sport, cultuur en verenigingsleven. Ook na hun afstuderen moeten zij in Delft een plek kunnen vinden om te wonen, werken en ondernemen, zodat talent voor de stad behouden blijft.

Goed Onderwijs. Gelijke Kansen.

- **Gelijke kansen voor iedereen.**
  Onderwijs is toegankelijk voor ieder kind, ongeacht afkomst, geaardheid of achtergrond. Discriminatie wordt hard aangepakt op school, op sportverenigingen en in de samenleving. Talent en de kans om die te ontwikkelen, mag nooit worden begrensd door vooroordelen.
- **Leren participeren.**
  Het is belangrijk dat kinderen op de basisschool 'leren participeren'. Antwoord kunnen geven op wat zijzelf en wat zij samen nodig hebben om veilig en gezond op te groeien. Daarvoor is het nodig dat kinderen naar elkaar luisteren, hun mening leren vormen, het eigen verhaal kunnen vertellen, hulp kunnen vragen en weten bij wie zij terecht kunnen. Dat biedt ieder kind de kans zich sociaal en emotioneel te ontwikkelen en als jongere mee te kunnen doen, daadkrachtige en veerkrachtige kansen te herkennen en te benutten. Dat is de basis voor leven, samen leven en een veerkrachtige democratie.
- **Gemengd onderwijs, seculier en gelijkwaardig**.
  Wij staan voor een onderwijssysteem waarin alle kinderen samen leren en zich ontwikkelen, ongeacht geslacht, achtergrond of geloof. Scholen moeten gemengd zijn: meisjes en jongens volgen samen les en doen samen aan activiteiten zoals gym. Daarnaast pleiten wij voor seculier onderwijs waarin alle levensbeschouwingen gelijkwaardig worden behandeld. Zo creëren we een omgeving die diversiteit omarmt, vooroordelen bestrijdt en alle kinderen gelijke kansen biedt.
- **Veilig en gezond opgroeien.**
  Ieder kind krijgt de kans zich veilig en gezond te ontwikkelen. De basis ligt bij ouders. We ondersteunen met duidelijke informatie en praktische hulp, maar nemen de verantwoordelijkheid nooit over. Ouders blijven aan het roer.
- **Ouders goed geïnformeerd.**
  Alle ouders van basisschoolkinderen krijgen duidelijke informatie over wat kinderen nodig hebben om gezond en veilig op te groeien. Dit gebeurt op school, in samenwerking met de jeugdgezondheidszorg. Zo beschermen we de belangen van kinderen en zorgen we dat alle ouders dezelfde basiskennis hebben.
- **Samen opgroeien, ontwikkelen en leren participeren.**
  Kinderen en jongeren moeten samen leren, spelen, en opgroeien. Vrijzinnigheid staat daarbij centraal. We ondersteunen scholen die verbinden en voorkomen dat gescheiden werelden ontstaan. Integratie is geen doel op zich, maar een randvoorwaarde voor gelijke kansen.
- **Vroeg kansen veilig stellen.**
  We stimuleren dat peuterspeelzalen en kinderdagverblijven achterstanden vroeg signaleren en verhelpen. Zo geven we ieder kind een gelijke start op de basisschool en vergroten we hun ontwikkelkansen vanaf het begin.
- **Digitaal vaardig de toekomst in.**
  Digitalisering is een vast onderdeel van het onderwijs. Leerlingen leren zich veilig en verantwoord online te

bewegen en krijgen de kennis om de gevaren van cybercriminaliteit te herkennen en te vermijden.

- **Passend vervoer voor ieder kind.**
  We zorgen dat ieder kind in het speciaal onderwijs naar school kan. Gezinnen krijgen passend vervoer of een vergoeding, zodat afstand nooit een belemmering is voor goed onderwijs.

Zorg voor kinderen en jongeren.

Voor de Delftse VVD beginnen gelijke kansen bij een sterke basis. Ieder kind moet zich kunnen ontwikkelen, ongeacht achtergrond. Ouders en scholen hebben daarin de hoofdrol. Wij zorgen voor goede voorzieningen, gerichte hulp en aandacht voor mentale en sociale ontwikkeling wanneer dat nodig is. Zo versterken we gezinnen en bouwen we aan een sterke generatie. Dat is voor ons de sociale kracht van het liberalisme.

- **Veilige en gezonde ontwikkeling voor ieder kind.**
  Ieder kind verdient de kans om veilig, gezond en met zelfvertrouwen op te groeien. Een sterke basis in de jeugd bepaalt het succes voor de rest van het leven. Ouders dragen de eerste verantwoordelijkheid voor de opvoeding, maar waar het misgaat, grijpen we in en bieden we gerichte ondersteuning.
- **Sterke ouders, sterke kinderen.**
  Opvoeden is in deze tijd complex. Wij zorgen dat ouders de kennis, middelen en steun krijgen die nodig zijn om hun kinderen en jongeren een gezonde en veilige jeugd te geven. Met kinderrechten als fundament bieden we duidelijke informatie en praktische hulp. Zo creëren we samen de beste start voor ieder kind.
- **Voorkomen beter dan genezen.**
  We zetten vol in op preventie. Sociale wijkteams, huisartsen, scholen en sportverenigingen signaleren vroegtijdig problemen en bieden steun voordat zwaardere zorg nodig is.
- **Jeugdprofessionals op school.**
  We stimuleren dat elke school voldoende jeugdprofessionals heeft. Zij kennen de kinderen, jongeren, ouders en regionale zorgorganisaties, waardoor problemen snel en passend worden opgepakt. Zo voorkomen we dat kinderen en jongeren onnodig in te zware hulp terechtkomen.
- **Gerichte jeugdzorg**.
  We trekken een duidelijke grens in wat onder jeugdzorg valt. Hulp is gericht op wie het echt nodig heeft. Geen dure trajecten voor problemen die horen bij normaal opgroeien. We evalueren scherp op resultaat en stoppen hulp die niet werkt, zodat middelen gaan naar kinderen en jongeren die het wél nodig hebben.
- **Sport voor weerbaarheid.**
  We maken jongeren mentaal en fysiek weerbaar door samen te werken met scholen en sportverenigingen. Mentale gezondheid is bespreekbaar, en we stimuleren dat kinderen en jongeren langdurig lid blijven van een sportvereniging.

- **Eén hulpverlener per gezin.**
  Gezinnen krijgen één vaste hulpverlener als aanspreekpunt. Dat voorkomt dat kinderen, jongeren en ouders van het kastje naar de muur worden gestuurd, creëert vertrouwen en zorgt dat hulp snel en effectief wordt geboden.
- **Geen kind leert met een lege maag.**
  Ouders zijn verantwoordelijk voor een goed ontbijt. Als dat misgaat, grijpen scholen in. We stellen budget beschikbaar voor maatwerk, zoals een fruit- en ontbijtmand op school. Zo kan ieder kind laagdrempelig eten pakken, kunnen docenten snel signaleren, een volledig ontbijt regelen als dat nodig is en het gesprek met ouders aangaan.
- **Schoolgebouwen ook benut buiten schooltijden.**
  Schoolgebouwen worden zo mogelijk ook buiten lestijden gebruikt voor sport, cultuur en buurtactiviteiten. Zo gebruiken we publieke ruimte efficiënt én versterken we de samenhang in de wijk.
- **Hulp die werkt.**
  Hulp vragen is vaak een drempel. Daarom zorgen we dat kinderen en jongeren die hulp nodig hebben, de juiste hulp krijgen – snel, effectief en passend. Dat geldt voor zowel reguliere als hoog-specialistische jeugdzorg.

Bescherming van kinderen en jongeren.

- **Een veilig thuis, voor ieder kind.**
  Ieder kind heeft recht op een veilig en liefdevol thuis. Huiselijk geweld en kindermishandeling worden keihard aangepak. Scholen spelen een cruciale rol in het signaleren van problemen, en kinderen en jongeren moeten weten waar zij terechtkunnen voor hulp. Wij zorgen dat meldingen direct worden opgepakt en dat slachtoffers snel en effectief worden beschermd.
- **Schuldenproblematiek weghouden bij kinderen en jongeren**.
  Gezinnen met (dreigende) schulden helpen we via één aanspreekpunt. Samen met een schuldhulpverlener brengen we de problemen in kaart en bieden we snelle, effectieve hulp. Zo voorkomen we stress bij kinderen en jongeren en creëren we ademruimte voor het gezin.
- **Veilige en toekomstbestendige scholen**.
  We zorgen voor moderne, veilige en duurzame schoolgebouwen, met gezonde lucht, goede ventilatie en een veilige omgeving. Zo krijgen kinderen en jongeren de beste plek om te leren en zich te ontwikkelen, nu en in de toekomst.
- **Scholen zijn de eerste schakel in kinderbescherming.**
  Scholen herkennen signalen van huiselijk geweld, mentale problemen, radicalisering of (seksuele) uitbuiting en grijpen direct in. Wij zorgen dat scholen hiervoor de kennis, middelen en steun krijgen, zodat kinderen en jongeren veilig kunnen opgroeien.
- **Kinderen veilig onderweg.**
  We zorgen dat scholen veilig bereikbaar zijn, met goed verlichte wandel- en fietsroutes, duidelijke ‘kiss & ride’-zones en veilige toegangen. Verkeershufters rond scholen, sportverenigingen en sportclubs pakken we hard aan, zodat kinderen zich veilig kunnen verplaatsen.

Recht op onderwijs en vrije keuze.

- **Gerichte steun voor gelijke kansen.**
  We ondersteunen scholen waar dat specifiek nodig is, met gerichte middelen voor voorschoolse educatie, het wegwerken van achterstanden en goede huisvesting. Zo kunnen leraren zich richten op goed onderwijs en krijgen kinderen gelijke kansen.
- **Geen kind zonder onderwijs.**
  Geen enkel kind hoort thuis te zitten. We zorgen dat scholen leerlingen in de klas houden en helpen direct bij het vinden van een passende plek. Nieuwe scholen met een sterke maatschappelijke basis krijgen de ruimte om te starten.
- **Vrije schoolkeuze zonder uitsluiting.**
  Ouders kiezen zelf de school die het beste bij hun kind past. Elke school is toegankelijk voor ieder kind. Ongeacht afkomst, geaardheid, geslacht of geloof. Vrijheid van onderwijs mag nooit worden misbruikt als excuus om kinderen en jongeren buiten te sluiten.

Delft Studentenstad.

- **Delft is en blijft de aantrekkelijkste studentenstad.**
  Delft is en blijft dé plek voor studenten en dat geeft kansen. Al eeuwenlang verrijken studenten onze stad, van Antoni van Leeuwenhoek tot de nieuwste Delftse startups. Studenten horen hier thuis en geven Delft energie, innovatie en levendigheid. Wij zorgen dat Delft de aantrekkelijkste technische studentenstad van Nederland blijft: een stad waar je kunt wonen, groeien, ondernemen én na je studie blijven.
- **Bouw studentenhuizen, geen studio's.**
  We kiezen voor onzelfstandige studentenwoningen. Samen wonen draagt bij aan een betere mentale gezondheid en voorkomt eenzaamheid. In een studentenhuis is er altijd leven in de brouwerij, terwijl alleen in een studio vaak juist leidt tot isolatie. Delft verdient studentenkamers waar vriendschappen en netwerken ontstaan.
- **Een plek óók na je studie.**
  We bouwen een mix van woningtypen, zodat mensen in hun eigen wijk kunnen doorstromen als zij dat willen. Dit geeft studenten, starters én ouderen de kans een passende woning te vinden en houdt Delft levendig en verbonden.
- **Technisch onderwijs op ieder niveau.**
  Naast de Technische Universiteit en de (technische) hogescholen willen we ook een technische mbo-school in Delft. We breiden de doorlopende leerlijn uit, met techniekonderwijs vanaf de basisschool tot en met het mbo. Het liefst komt deze mbo-opleiding op of nabij de campus. Zo maken we van Delft dé techniekstad op ieder niveau en leiden we de vakmensen op die onze stad klaarstomen voor de uitdagingen van morgen.
- **Sportruimte behouden.**
  Delft houdt genoeg sportgelegenheden, ook op de campus. We bouwen geen studentenwoningen op op bestaande sportvelden of toekomstige sportvelden, zodat sportvoorzieningen behouden blijven en de gemeente geen waardevolle grond verliest. Sport en studentenhuisvesting zijn allebei belangrijk voor een levendige stad voor elke Delftenaar.
- **Sport(verenigingen) voor weerbaarheid.**
  Veel problemen kunnen worden voorkomen door jongeren en studenten al vroeg via sport weerbaar te maken en mentale gezondheid bespreekbaar te maken. We stimuleren langdurige deelname aan sport (bijvoorbeeld via verenigingen), zodat sport niet alleen bijdraagt aan fysieke fitheid, maar ook aan mentale kracht en sociale verbinding.

7. Zorg voor Delftenaren

Goede zorg dichtbij, met oog voor zelfredzaamheid.

In Delft zorgen we voor elkaar. Of je nu jong bent en opgroeit, volwassen bent en voor je gezin zorgt, of ouder wordt en afhankelijk bent van hulp: je hoort erbij. Op een manier die recht doet aan vrijheid, verantwoordelijkheid en menselijke maat. Wij geloven in de kracht van je omgeving en zelfredzaamheid en dat begint bij kansen krijgen en de vrijheid om ze zelf te pakken.

1. **Wat lokaal kan, lokaal doen.**
   Zorg wordt georganiseerd dicht bij mensen die hulp nodig hebben, met steun uit de directe omgeving. Dit houdt het vertrouwd, voorkomt duurdere zorg en maakt zorg toegankelijk. We zetten in op passende ondersteuning in wijken en buurten, met gebruik van innovatie en digitale hulpmiddelen.
2. **Sociale voorzieningen voor wie het nodig heeft.**
   Sociale voorzieningen zijn hulp of steun van de overheid voor mensen die dat nodig hebben. Deze zijn in beginsel toegankelijk voor iedereen. Maar de inzet van zorgprofessionals, mantelzorg, tijd en geld moeten vooral terechtkomen bij degenen die dat het hardst nodig hebben.
3. **Mantelzorgers zorgen, gemeente doet papierwerk**.
   We bieden steun aan onze mantelzorgers. Er is een centrale plek waar mantelzorgers terecht kunnen met vragen en informatie, bijvoorbeeld een WMO-aanspreekpunt of Mantelfoon (een organisatie die mantelzorgers ondersteunt bij zowel praktische als mentale zaken). De gemeente zorgt voor een lage administratie last. Zodat mantelzorgers meer kunnen zorgen en minder papieren invullen.
4. **Eigen bijdrage naar draagkracht.**
   Wie zelf voorzieningen als een rollator of huishoudelijke hulp kan betalen, hoeft geen beroep te doen op gemeenschapsgeld. Zo blijft er meer over voor wie het écht nodig heeft. Je kunt de koek tenslotte maar één keer verdelen en door inzichtelijk te maken wat voorzieningen kosten, zien inwoners hoeveel subsidie de gemeente bijlegt. Dat maakt de koek eerlijker én een beetje groter.
5. **Samen tegen eenzaamheid.**
   Om eenzaamheid tegen te gaan willen we meer ruimte bieden voor meer initiatieven van bewoners. Als gemeente Delft kun je eenzaamheid niet zelf tegengaan, dus faciliteer en moedig de mooie projecten aan, die er al in de stad zijn.

Zorg thuis inrichten.

- **Wat lokaal kan, lokaal doen.**
  Zorg wordt georganiseerd dicht bij mensen die hulp nodig hebben, met steun uit de directe omgeving. Dit houdt het vertrouwd, voorkomt duurdere zorg en maakt zorg toegankelijk. We zetten in op passende ondersteuning in wijken en buurten, met gebruik van innovatie en digitale hulpmiddelen.
- **Ingrepen snel gefixt.**
  We helpen mensen die terug naar huis kunnen, ook met noodzakelijke aanpassingen, zodat dure zorgplekken weer vrij komen. Dit dient snel en adequaat te gebeuren.
- **Meer inzet informele zorg.**
  De bevolking wordt ouder en er zijn minder zorgverleners. Daardoor worden we steeds meer afhankelijk van familie, vrienden en buren om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. We zetten in op het ondersteunen van mantelzorgers.
- **Investeren in wijkverpleging.**
  Techniek waar het helpt, mensen waar het telt. De bevolking en ook mantelzorgers worden ouder. Investeren in wijkverpleging als schakel tussen huisarts en hulp vragende verdient grotere rol. Inzet van technologische middelen om eenzaamheid te verzachten zoals, een aaibare robot als huisdier, of pratende robots, moet mogelijk zijn.
- **Snel naar huis, wanneer het kan.**
  De gemeente en corporaties moeten gezamenlijk het makkelijker maken een passende woning voor mensen met problematiek te vinden zodat zij sneller hun plek in de samenleving terugvinden. We zullen als Delft leiding nemen en de samenwerking opzoeken met omliggende gemeenten zodat ook zij hierbij kunnen helpen.

Mantelzorg.

- **Mantelzorgers zorgen, gemeente doet papierwerk**.
  We bieden steun aan onze mantelzorgers. Er is een centrale plek waar mantelzorgers terecht kunnen met vragen en informatie, bijvoorbeeld een WMO-aanspreekpunt of Mantelfoon (een organisatie die mantelzorgers ondersteunt bij zowel praktische als mentale zaken).
- **Overbelasting tegengaan.**
  Mantelzorgers kunnen terecht bij welzijnsorganisaties om overbelasting te voorkomen. Daarbij zetten we vrijwilligers in en organiseren we logeermogelijkheden voor de zorgbehoevende om de mantelzorger te ontlasten.

- **Steun en waardering voor mantelzorgers.**
  Mantelzorgers verdienen steun en waardering. Tijdelijke zorg kan ervoor zorgen dat zij af en toe ontlast worden. Daardoor kunnen zij langer hun belangrijke taak vervullen.

- **Aandacht voor jonge mantelzorgers.**
  Zij dragen een zware verantwoordelijkheid terwijl ze juist hun eigen toekomst moeten kunnen opbouwen. Daarom wil de Delftse VVD dat jonge mantelzorgers extra ondersteuning krijgen, zodat zij zowel voor een ander kunnen zorgen als hun eigen kansen kunnen pakken.

Zorg betaalbaar houden.

- **Eigen bijdrage naar draagkracht.**
  Wie zelf voorzieningen als een rollator of huishoudelijke hulp kan betalen, hoeft geen beroep te doen op gemeenschapsgeld. Zo blijft er meer over voor wie het écht nodig heeft. Je kunt de koek tenslotte maar één keer verdelen en door inzichtelijk te maken wat voorzieningen kosten, zien inwoners hoeveel subsidie de gemeente bijlegt. Dat maakt de koek eerlijker én een beetje groter
- **Preventief en laagdrempelige zorg**.
  Het moet mogelijk zijn om preventieve en laagdrempelige hulp in de eigen wijk te krijgen. Als volwassenen, kinderen of gezinnen intensievere hulp nodig hebben, kunnen zij terecht bij de praktijkondersteuners van de huisarts, huisartsen en sociale wijkteams. Zij verwijzen hen door naar de juiste ondersteuning.
- **Samenwerking tussen zorgverleners.**
  Ziekenhuizen, huisartsen, thuiszorg, wijkverpleegkundigen en andere zorgaanbieders werken intensief samen om efficiënte en effectieve ondersteuning te bieden.

Ouderen op een fijne plek.

- **Ouderen op een fijne plek.**
  Mensen worden graag oud in hun vertrouwde omgeving. Daarom wordt het bouwen van seniorenwoningen, aanleunwoningen en kangoeroewoningen gestimuleerd. Deze levensloopbestendige woningen zijn goed verspreid over de verschillende wijken in Delft, zodat je zelfstandig oud kan worden in je eigen wijk.
- **Levensloopbestendig woningen.**
  Het moet eenvoudig zijn om je eigen woning aan te passen zodat de woning levensloopbestendig wordt. Een vergunning hiervoor moet makkelijk verstrekt worden.
- **Bereikbaarheid van voorzieningen.**
  Basisvoorzieningen voor ouderen zijn dichtbij en bereikbaar, zoals de huisarts of de fysiotherapeut.
- **Passende woningen voor ouderen.**
  We realiseren meer seniorenwoningen in het midden- en hoogsegment. Daarbij streven we ook naar seniorenwoningen met faciliteiten voor (lichte) zorgtaken, gelijkend op een bejaardentehuis.
- **Samen tegen eenzaamheid.**
  Om eenzaamheid tegen te gaan willen we meer ruimte bieden voor meer initiatieven. Als gemeente Delft kun je eenzaamheid niet zelf tegengaan, dus faciliteer en moedig de mooie projecten aan, die er al in de stad zijn.

Zorgen voor de jeugd.

- **Het begint bij preventie.**
  Kinderen moeten leren hun stem te laten horen. Door op een speelse manier kennis te maken met kinderrechten leren zij nadenken over zichzelf, hun omgeving en wat nodig is om gezond en veilig op te groeien. Dat geeft zelfvertrouwen. Belangrijk is dat ieder kind weet: als er iets speelt, zoek een volwassene die je vertrouwt, die naar je luistert en die helpt. De klas is hierin een belangrijke schakel: de plek waar opvoeding en onderwijs samenkomen en waar problemen vroeg kunnen worden gesignaleerd.
- **Een heldere en doelmatige jeugdzorg**.
  We bakenen jeugdhulp duidelijk af in de Jeugdwet zodat jongeren niet onnodig in zware zorg belanden. De eigen kracht van gezin en omgeving komt eerst en jeugdzorg is er pas wanneer dat tekortschiet. Zo blijft de zorg betaalbaar en toegankelijk.
- **Vervelende momenten horen bij het leven.**
  Ouders en verzorgers spelen een belangrijke rol in het uitdragen dat niet elke dag optimaal hoeft te zijn en dat het erbij hoort om je soms even niet oké te voelen. Als samenleving dragen we samen zorg voor elkaar. Hier hoeft niet direct de overheid aan te pas te komen. Omkijken naar elkaar staat daarbij centraal met de verantwoordelijkheid voor jezelf en een ander in een sociaal rechtvaardige samenleving.
- **Weerbaarheid door sport.**
  Door met scholen en sportverenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen.

Iedereen doet mee.

De Delftse VVD vindt dat iedereen in onze stad mee moet kunnen doen. Dat betekent dat mensen met een beperking, chronische ziekte of andere ondersteuningsbehoefte dezelfde kansen krijgen als ieder ander. Wij geloven in vrijheid én eigen verantwoordelijkheid. Delftenaren nemen waar mogelijk zelf de regie over hun leven. De gemeente zorgt dat onnodige belemmeringen verdwijnen en biedt gerichte hulp waar dat écht nodig is. Zo houden we voorzieningen betaalbaar en effectief, en stimuleren we zelfredzaamheid.

- **Sociale voorzieningen voor wie het nodig heeft.**
  Sociale voorzieningen zijn hulp of steun van de overheid voor mensen die dat nodig hebben. Deze zijn in beginsel toegankelijk voor iedereen. Maar de inzet van zorgprofessionals, mantelzorg, tijd en geld moeten vooral terechtkomen bij degenen die dat het hardst nodig hebben.
- **Hulp en begeleiding snel en adequaat**.
  We willen duidelijke afspraken met zorgorganisaties over wachttijden en snelle inzet van ondersteuning, begeleiding en huishoudelijke hulp. Delft Support moet tijdig maatwerk leveren, zodat niemand onnodig hoeft te wachten.
- **Hulp moet vindbaar zijn voor iedereen.**
  Niet iedereen snapt ingewikkelde procedures en formulieren. Zij die zorg nodig hebben moeten dit gemakkelijk kunnen vinden, en hiermee geholpen worden als dit zelf niet lukt.
- **Toegankelijk en bereikbaar voor mensen met een beperking.**
  We zorgen dat de openbare ruimte, het openbaar vervoer, sportvoorzieningen en publieke gebouwen toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. Stoepen waar mogelijk bieden veiligheid.
- **Ervaring als basis voor plannen**.
  We betrekken ervaringsdeskundigen vroegtijdig bij plannen en projecten, zodat oplossingen werken in de praktijk.
- **Fysiek toegankelijke evenementen.**
  Bij evenementen in Delft houden we rekening met toegankelijkheid, zodat iedereen kan genieten van cultuur, sport en recreatie.
- **Werken is meedoen.**
  Werk is de beste manier om mee te doen. We stimuleren werkgevers om mensen met een arbeidsbeperking kansen te bieden en ondersteunen bij het wegnemen van praktische belemmeringen.
- **Stoppen met bureaucratie.**
  We blijven bureaucratie en onnodige regels afbouwen. Mensen moeten snel de juiste hulp of aanpassingen (bijvoorbeeld in huis) krijgen, zonder langs onnodig veel loketten te hoeven gaan.

8. Nieuwkomers doen mee.

Iedereen in Delft draagt bij.

Mensen die vluchten voor oorlog en geweld moeten worden opgevangen. Delft neemt daarin, net als andere gemeenten, verantwoordelijkheid. Iedereen die hier woont, heeft recht op kansen om mee te doen, zich te ontwikkelen en bij te dragen. We kiezen voor een duidelijke lijn: nieuwkomers krijgen kansen, maar we verwachten ook dat zij die kansen benutten. Dat begint met het leren van de Nederlandse taal, het respecteren van onze waarden en het actief deelnemen aan onderwijs, werk of vrijwilligerswerk. Er is geen ruimte voor een parallelle samenleving of voor gedrag dat onze vrijheid en veiligheid ondermijnt. Delft is en blijft een stad waar iedereen die verantwoordelijkheid neemt en kansen pakt, mee kan doen.

1. **Meedoen is een vereiste.**
   Het spreken van de Nederlandse taal is cruciaal om volwaardig mee te doen in onze samenleving en om werk te vinden. We verwachten dat nieuwkomers actief deelnemen aan taalonderwijs en stappen zetten richting werk of opleiding. Wie niet meewerkt, kan ook niet blijven rekenen op onze hulp.
2. **In Delft geen plaats voor haat.**
   We treden actief op tegen iedereen die haat zaait of oproept om onze waarden en vrijheden te ondermijnen. Organisaties die democratische principes afwijzen of integratie tegenwerken, krijgen geen enkele vorm van gemeentelijke steun. Delft blijft een stad waar vrijheid en wederzijds respect vooropstaan.
3. **Geen ruimhartigere opvang dan nodig.**
   Wie écht vlucht voor oorlog en geweld, vangen we op binnen de landelijke afspraken. Delft doet daarin zijn plicht, maar geen stap extra. We geven geen opvang of voorzieningen aan afgewezen asielzoekers of illegale migranten. Onze inzet is gericht op een eerlijke en duidelijke uitvoering van het landelijke beleid. Zo houden we de druk op de stad beperkt, en beschermen we de draagkracht van onze stad.

Inburgeren betekent meedoen.

- **Meedoen is een vereiste.**
  Het spreken van de Nederlandse taal is cruciaal om volwaardig mee te doen in onze samenleving en om werk te vinden. We verwachten dat nieuwkomers actief deelnemen aan taalonderwijs en stappen zetten richting werk of opleiding. Wie niet meewerkt, kan ook niet blijven rekenen op onze hulp.
- **Aanpak inburgeringsweigeraars.**
  We eisen maximale inzet om de Nederlandse taal te leren. Wie bewust niet meewerkt aan inburgering of onvoldoende Nederlands spreekt, krijgt te maken met boetes of een lagere uitkering. Geen inzet betekent geen hulp.
- **Taalcursussen voor nieuwkomers.**
  We bieden betaalbare taalcursussen aan, zodat nieuwkomers snel en goed Nederlands leren. Zo vergroten we hun kansen op werk en deelname aan de samenleving, en pakken we laaggeletterdheid effectief aan.
- **Vroege start voor kinderen van nieuwkomers.**
  Jonge kinderen van inburgerende ouders worden standaard aangemeld bij de peuterspeelzaal, zodat zij geen taal- of ontwikkelachterstand oplopen. We betrekken ouders actief bij het taalonderwijs, zodat het hele gezin sneller kan meedoen in de samenleving.

Geen plaats voor parallelle samenleving.

- **In Delft geen plaats voor haat.**
  We treden actief op tegen iedereen die haat zaait of oproept om onze waarden en vrijheden te ondermijnen. Organisaties die democratische principes afwijzen of integratie tegenwerken, krijgen geen enkele vorm van gemeentelijke steun. Delft blijft een stad waar vrijheid en wederzijds respect vooropstaan.
- **Geen subsidie voor uitsluiting.**
  Organisaties die democratische waarden ondermijnen of integratie tegenwerken, krijgen in Delft géén gemeentelijke steun of subsidie. Ambtenaren worden actief getraind om dit te herkennen en te voorkomen, zodat we kwetsbare mensen beschermen en onze vrijheden waarborgen.
- **Nederlandse vrijheden, waarden en normen zijn onderdeel van inburgering.**
  Bij inburgering is expliciete aandacht voor zelfbeschikking, gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTI-rechten, het bestrijden van antisemitisme en de vrijheid van godsdienst. Zo maken we duidelijk waar we in Nederland voor staan.
- **Geen plaats voor haatpredikers.**
  In Delft treden we hard op tegen haatpredikers. We nemen een proactieve rol om te voorkomen dat zij haat zaaien of oproepen om onze waarden en vrijheden te ondermijnen.

- **Scholen werken mee aan integratie.**
  We werken samen met alle scholen in Delft om te voorkomen dat er parallelle werelden ontstaan, en zorgen dat iedere leerling deel uitmaakt van onze samenleving.

Opvang als het nodig is.

- **Geen ruimhartigere opvang dan nodig.**
  Wie écht vlucht voor oorlog en geweld, vangen we op binnen de landelijke afspraken. Delft doet daarin zijn plicht, maar geen stap extra. We geven geen opvang of voorzieningen aan afgewezen asielzoekers of illegale migranten. Onze inzet is gericht op een eerlijke en duidelijke uitvoering van het landelijke beleid. Zo houden we de druk op de stad beperkt, en beschermen we de draagkracht van onze stad.
- **Duidelijke grens: geen opvang zonder verblijfsrecht.**
  Wie geen recht heeft om in Nederland te blijven, kan in Delft nergens terecht. We zetten in op snelle overdracht aan de IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst) en vertrek uit Nederland, zodat er geen schijn van vrijblijvendheid ontstaat.
- **Werk als voorwaarde om mee te doen.**
  Wie in Nederland wil wonen, hoort bij te dragen. Voor nieuwkomers betekent dat: zo snel mogelijk aan het werk, ook in tijdelijke of praktische functies. Geen baan betekent geen volwaardige deelname aan onze samenleving. De gemeente geeft hierin het goede voorbeeld en verwacht hetzelfde van werkgevers. Zo zorgen we dat nieuwkomers zelfredzaam worden, belasting betalen en niet langdurig afhankelijk blijven van uitkeringen.
- **Geen nieuwe grootschalige opvang.**
  Onze gemeente doet al meer dan genoeg. Het Rijk moet de instroom terugdringen en statushouders krijgen geen voorrang op sociale huur.

Ruimte voor Vooruitgang

Ruimte voor Vooruitgang.

Ruimte voor initiatief, innovatie en ondernemerschap.

Iedere Delftenaar wil graag: (1) prettig leven, (2) een stevige basis waarop je kunt vertrouwen én (3) ruimte voor vooruitgang. Rond die drie thema's hebben we dit programma opgebouwd.

Een sterke stad bouw je niet door te wachten, maar door te doen. Delft is een stad van doeners, denkers en durvers. Waar we vrijheid combineren met verantwoordelijkheid, en waar elke inwoner en ondernemer met een goed initiatief de ruimte krijgt om te groeien. Het is aan de gemeente om verantwoordelijk met het belastinggeld van de Delftenaren om te gaan en haar bedrijfsvoering op orde te hebben. Alleen op deze manier kan de gemeente een steunpilaar zijn voor de economie en zorgen voor de juiste randvoorwaarden.

Zorgen voor vooruitgang betekent ruimte bieden aan wie vooruit wil en wil ontwikkelen. Of je nu een ondernemer bent die een bedrijf start, een innovator die nieuwe technologie ontwikkelt, of een inwoner met een plan voor de buurt: in Delft krijg je de vrijheid om je ideeën waar te maken. Wij geloven dat vrijheid en vooruitgang elkaar versterken. Vrijheid om te ondernemen, te innoveren en je leven naar eigen inzicht in te richten. Vooruitgang door slim te investeren in kennis, infrastructuur en leefbaarheid, zodat Delft aantrekkelijk blijft voor toekomstige generaties. Samen zorgen we ervoor dat Delft haar unieke positie behoudt: geworteld in een rijke historie, gedreven door lokale kracht, en altijd met het vizier op de toekomst.

Hoofdstukken:

9. **Lokaal. Ondernemend. Ruimte geven aan ondernemers.**
10. **Innovatief Delft. Regionaal sterk, nationaal leidend, internationaal voorop.**
11. **Financiën op orde. Verstandig omgaan met geld.**
12. **Dienstbare gemeente. Voor Delftenaren. Zo makkelijk mogelijk.**

9. Lokaal. Ondernemend.

Ruimte geven aan ondernemers.

Delft is een stad van doeners, denkers en durvers. Hier draait het om vrijheid om te ondernemen, ruimte om te groeien en een gemeente die meedenkt. Want ondernemers zijn de kansenmotor van onze stad: ze creëren banen, brengen innovatie en houden onze stad levendig. Van de slager op de hoek tot de creatieve startup: zij maken Delft sterker en in Delft krijg je de ruimte om te slagen. Wij geloven dat de gemeente er is om de randvoorwaarden te scheppen, niet om op de stoel van ondernemers, verenigingen of inwoners te gaan zitten. Minder regels en bureaucratie geven ruimte voor eigen initiatief en zorgen dat creativiteit en ondernemerschap alle kansen krijgen. Tegelijk moeten de gemeentelijke lasten zo laag mogelijk blijven, zodat wonen, werken en ondernemen in Delft aantrekkelijk is én blijft.

1. **Vrij ondernemen.**
   Ondernemers moeten de ruimte krijgen om te doen waar zij goed in zijn: ondernemen. We verlagen de regeldruk, vervangen onnodige vergunningen door duidelijke kaders of een meldingsplicht, en zorgen voor een gemeente die meedenkt
2. **Sterke winkelgebieden.**
   We pakken leegstand actief aan, houden winkelstraten schoon en veilig, en stimuleren lokaal kopen. Zo blijven winkelgebieden in alle wijken levendig en aantrekkelijk.
3. **Ruimte voor bedrijvigheid.**
   We versterken en moderniseren bedrijventerreinen, zetten ons in voor voldoende stroomcapaciteit en verbeteren de bereikbaarheid.
4. **Historische binnenstad als publiekstrekker.**
   Onze historische binnenstad is en blijft dé trekpleister voor bezoekers uit binnen- en buitenland. We beschermen én benutten onze binnenstad en iconen als het Prinsenhof en Delfts Blauw, actief als economische motor en culturele trekker voor Delft.
5. **Inzetten op meerdaagse bezoekers.**
   Van internationale congressen tot meerdaagse festivals en zakelijk verblijf: wie in Delft slaapt, besteedt meer in onze stad en draagt daarmee bij aan de stadseconomie.

Ondernemers als fundament.

- **Ondernemers als fundament.**
  Lokale ondernemers zijn de ruggengraat van onze stad. Ze creëren banen, sponsoren verenigingen, stimuleren innovatie en houden winkelstraten levendig. Wij zorgen voor een klimaat waarin ondernemerschap kan bloeien, met maximale ruimte voor initiatief en samenwerking.
- **Vrij ondernemen.**
  Ondernemers moeten de ruimte krijgen om te doen waar zij goed in zijn: ondernemen. We verlagen de regeldruk, vervangen onnodige vergunningen door duidelijke kaders of een meldingsplicht, en zorgen voor een gemeente die meedenkt
- **Ondernemen in balans met de omgeving.**
  We geven ruimte aan alle ondernemers zolang levendigheid en leefbaarheid in balans blijven. Handhaving van vergunningen is daarbij essentieel om onze stad aantrekkelijk én leefbaar te houden.
- **Ondernemen op zondag is een vrije keus.**
  Ondernemers bepalen zelf hun openingstijden, ook op zondag. We leggen geen beperkingen op, zodat bedrijven vrij kunnen inspelen op vraag en behoefte van hun klanten.
- **Ruimte voor ondernemers.**
  Bij de ontwikkeling van nieuwe en bestaande wijken zorgen we actief voor ruimte voor (startende) ondernemers, zodat zij kunnen groeien en bijdragen aan levendige buurten.
- **Vereenvoudiging van regels**.
  We verminderen de regeldruk voor ondernemers door nieuwe regels zo eenvoudig mogelijk te maken en bestaande regels kritisch te herzien. Overbodige administratieve lasten schaffen we af. Elke regel moet een duidelijk doel dienen. We blijven hierbij actief luisteren naar ondernemers en passen aan waar nodig.
- **Vertrouwen voorop**.
  Waar mogelijk verlengen we ondernemers- en evenementenvergunningen automatisch. We schaffen vergunningen af als ze overbodig zijn en vervangen deze door algemene regels, duidelijke kaders of een eenvoudige meldingsplicht. Zo geven we ondernemers vertrouwen en ruimte om te ondernemen.
- **Eén aanspreekpunt voor ondernemers en evenementen.**
  We zorgen dat er één gemeentelijk aanspreekpunt is voor ondernemers en evenementen. Hier kunnen zij terecht voor al hun vragen, vergunningen en ondersteuning bij bijvoorbeeld schulden. Medewerkers werken oplossingsgericht, zijn toegankelijk en begrijpen de praktijk.

Ruimte voor ondernemen.

- **Ruimte voor bedrijvigheid.**
  We versterken en moderniseren bedrijventerreinen, zetten ons in voor voldoende stroomcapaciteit en verbeteren de bereikbaarheid.
- **Schieoevers: wonen én werken.**
  We benutten Schieoevers als motor voor de Delftse economie. Hier combineren we slim wonen en werken, met ruimte voor bedrijvigheid en maakindustrie. Zo creëren we nieuwe werkgelegenheid en behouden we ruimte voor bedrijven in de stad.
- **Ruimte voor maakbedrijven en kantoren.**
  We faciliteren gericht maakbedrijven met een kleine ruimtebehoefte en bieden ook plek aan bedrijven die uitsluitend kantoorruimte nodig hebben. Zo blijft Delft aantrekkelijk voor innovatieve bedrijven.
- **Ruimte voor bedrijvigheid.**
  We versterken en moderniseren bedrijventerreinen, zetten ons in voor voldoende stroomcapaciteit en verbeteren de bereikbaarheid.
- **Stroomcapaciteit en energievoorziening.**
  We zetten ons in voor voldoende stroomcapaciteit en een betrouwbare energievoorziening als randvoorwaarden voor ondernemerschap, zodat bedrijven kunnen groeien zonder belemmeringen door infrastructuur tekorten.
- **Vitale winkelgebieden en bedrijventerreinen.**
  We investeren in aantrekkelijke, schone en veilige winkelcentra en bedrijventerreinen. Zo versterken we de lokale economie, trekken we bezoekers aan en bieden we ondernemers een plek om te groeien.
- **Leegstand tegengaan.**
  Door het inkorten van vergunningsaanvragen functies zoals wonen en werken, bestrijden we leegstand en creëren we een levendig centrum.

Delft is vitaal en trekt bezoekers van buiten.

- **Historische binnenstad als publiekstrekker.**
  Onze historische binnenstad is en blijft dé trekpleister voor bezoekers uit binnen- en buitenland. We beschermen én benutten onze binnenstad en iconen als het Prinsenhof en Delfts Blauw, actief als economische motor en culturele trekker voor Delft.
- **Sterke winkelgebieden.**
  We pakken leegstand actief aan, houden winkelstraten schoon en veilig, en stimuleren lokaal kopen. Zo blijven winkelgebieden in alle wijken levendig en aantrekkelijk.
- **Winkelen in de eigen wijk.**
  Wij zorgen dat kleinschalige winkels, winkelcentra en warenmarkten behouden en versterkt worden. We stimuleren lokaal kopen, zowel fysiek als digitaal, zodat elke wijk levendig en goed bereikbaar blijft.
- **Promoot Delft en geef ruimte.**
  Delft wordt actief op de kaart gezet door Delft Marketing. Historische plekken, musea, monumenten, grachten, Delftse Hout en waterspeeltuinen trekken bezoekers en versterken de economie. Ondernemers aan de rand van de stad wordt ruimte geboden voor recreatie, toerisme en natuurbeheer.
- **Inzetten op meerdaagse bezoekers.**
  Van internationale congressen tot meerdaagse festivals en zakelijk verblijf: wie in Delft slaapt, besteedt meer in onze stad en draagt daarmee bij aan de stadseconomie.
- **Zakelijk toerisme.**
  We zetten in op het aantrekken van zakelijke toeristen en congressen. Deze bezoekers besteden veel in de stad en dragen bij aan de lokale economie en internationale uitstraling van Delft.
- **Parkeren ook voor bezoekers.**
  Er moeten voldoende parkeerplekken zijn voor bezoekers van buiten Delft – een onmisbare klantengroep voor onze lokale ondernemers. Parkeergarages horen ook voor hen beschikbaar te blijven, niet alleen voor bewoners van de binnenstad of forenzen.
- **Effectief Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.**
  We zetten onze inzet en financiële bijdragen aan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen zo effectief mogelijk in, want het gaat om gemeenschapsgeld van alle Delftenaren. Organisaties die ondersteuning ontvangen voor MVO-projecten moeten transparant zijn en duidelijk verantwoording afleggen over hoe zij deze publieke middelen besteden.
- **Rotterdam The Hague Airport.**
  Rotterdam The Hague Airport is van groot belang voor de internationale bereikbaarheid en de economische positie van Delft en daarom houden we dit vliegveld. Groei van de luchthaven kan alleen plaatsvinden als de overlast voor omwonenden beperkt blijft en binnen de vastgestelde normen valt.

10. Innovatief Delft.

Regionaal sterk, nationaal leidend, internationaal voorop.

Vooruitgang ontstaat wanneer ondernemers, onderzoekers en vakmensen de vrijheid hebben om te creëren, te experimenteren en te groeien. Dat vraagt om een gemeente die kansen ziet, obstakels wegneemt en snel handelt. Van startup tot scale-up: Delft is onderdeel van een ecosysteem dat wereldwijd kan meeleiden.

1. **Wereldspeler in innovatie.**
   We zetten Delft internationaal op de kaart als voorbeeldstad voor hightech en kennisontwikkeling, met sterke hubs als YES!Delft, Technopolis en de Biotech Campus als motoren voor groei en werkgelegenheid.
2. **Technisch onderwijs op wereldniveau.**
   We realiseren een volwaardig technisch mbo in Delft en versterken doorlopende leerlijnen van basisschool tot universiteit, in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven, zodat we de vakmensen en innovators van de toekomst opleiden.
3. **Sterke campusontwikkeling.**
   We zetten in op een krachtige campusontwikkeling waarin start-ups, scale-ups, grote bedrijven en kennisinstellingen kunnen doorgroeien, samenwerken en nieuwe banen creëren.
4. **Sleuteltechnologieën als speerpunt.**
   We zetten in op sectoren die wereldwijd het verschil maken én onze strategische autonomie versterken, zoals quantum, waterstof, AI, duurzame materialen en ruimtevaart.
5. **Samenwerken met Den Haag en Brussel.**
   We trekken actief op met de regio om Europese financiële middelen binnen te halen voor innovatie, infrastructuur en digitalisering. We zetten de kennispositie en het netwerk van Delft in om projecten te realiseren die onze stad én de regio versterken.

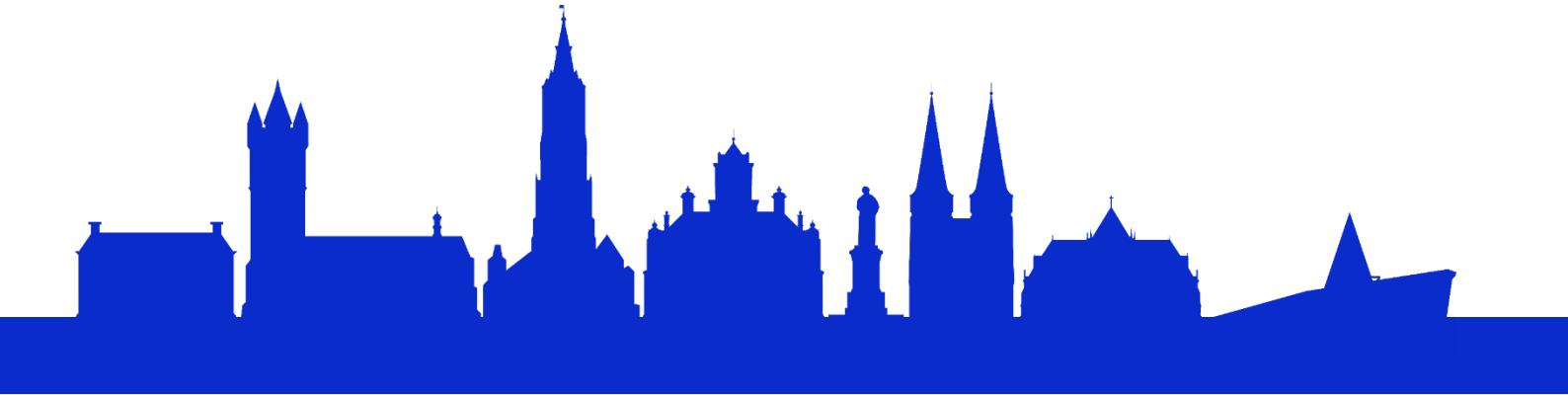

Start-up naar scale-up.

- **Ruimte voor innovatieve ondernemingen.**
  We geven ruimte aan nieuwe en innovatieve ondernemingen in Delft en Zuid-Holland, met speciale aandacht voor hubs zoals YES!Delft, InnovationQuarter, Technopolis en de Biotech Campus. We zien de herontwikkeling van het DSM-firmenich terrein als een goede plek om ruimte te bieden aan innovatieve ondernemingen.
- **Sleuteltechnologieën als speerpunt.**
  We zetten in op sectoren die wereldwijd het verschil maken én onze strategische autonomie versterken, zoals quantum, waterstof, AI, duurzame materialen en ruimtevaart.
- **Sterke campusontwikkeling.**
  We zetten in op een krachtige campusontwikkeling waarin start-ups, scale-ups, grote bedrijven en kennisinstellingen kunnen doorgroeien, samenwerken en nieuwe banen creëren.
- **TU Delft als wetenschappelijke motor.**
  De TU Delft is de wetenschappelijke motor van onze regio. Hier ontstaan de innovaties die onze strategische autonomie versterken: van waterstof tot kwantumtechnologie, van geavanceerde materialen tot ruimtevaart en watermanagement. Wij zetten ons in om deze kennis en innovaties te benutten voor Delft zelf: door bedrijvigheid aan te trekken, lokale werkgelegenheid te creëren en oplossingen toe te passen die onze stad veiliger, duurzamer en economisch sterker maken.
- **Ondersteuning voor Delftse innovaties.**
  In Delft ondersteunen we onze eigen innovaties. Ondernemers kunnen bij de gemeente terecht voor hulp bij het aanvragen van Europese subsidies en Rijkssubsidies, zoals via de RVO. Zo zorgen we dat Delftse ideeën sneller werkelijkheid worden en een voorsprong houden op de (internationale) markt.
- **Ruimte voor doorgroei in de regio.**
  We hebben geen illusies over grootschalige industrie: daarvoor is Delft niet de juiste plek. Daarom werken we samen met regiogemeenten om ook na de scale-up fase doorgroei ruimte te bieden. Naast het creëren van ruimte binnen onze eigen gemeentegrenzen, met behoud van bestaande industrie en bedrijvigheid in Delft, verkennen we samen met grotere gemeenten als Den Haag en Rotterdam de mogelijkheden om een gebied aan te wijzen waar hoogwaardige innovatie interstedelijk samenkomt.
- **Innovaties zichtbaar in de stad.**
  TU Delft kan zich profileren door in Delft (de bakermat van de TU) toepasbare en zichtbare innovaties te laten zien. Delft als broedplaats voor vernieuwende oplossingen, direct bruikbaar voor onze inwoners, zoals slimme afvalinzameling, moderne fietsenstallingen en andere voorzieningen die het dagelijks leven in Delft verbeteren.

Technisch onderwijs.

- **Technisch mbo in Delft**.
  Naast de Technische Universiteit en de (Technische) Hogescholen moet er in Delft ook een volwaardige technische mbo-school komen. We versterken de doorlopende leerlijn: van techniekonderwijs op de basisschool en het voortgezet onderwijs tot en met mbo, hbo en universiteit. We realiseren het technische mbo op of nabij de campus. Zo maken we van Delft dé techniekstad op ieder niveau en leiden we de vakmensen op die onze stad klaarstomen voor de uitdagingen van morgen.
- **Mbo, hbo en universiteit werken samen aan het ecosysteem.**
  We vinden het essentieel dat onderwijsinstellingen op alle niveaus in Delft samenwerken aan een sterk, innovatief ecosysteem. Daarom ondersteunen we Smart Makers Delft, een project dat de doorlopende technische leerlijn versterkt, van voortgezet onderwijs naar mbo, hbo en universiteit, en zo talentontwikkeling en samenwerking met het bedrijfsleven bevordert.
- **Bedrijfsleven en onderwijs werken samen**.
  De gemeente stimuleert nauwe samenwerking tussen technische opleidingen en het bedrijfsleven. We brengen ondernemers en onderwijsinstellingen actief samen om stageplaatsen en leerwerkplekken te realiseren. YES!Delft kan bijvoorbeeld de praktische vaardigheden van mbo-studenten koppelen aan de behoefte van startups. Ook de Dreamteams van de TU Delft zetten, met steun van het bedrijfsleven, hun kennis en vaardigheden in om innovaties verder te brengen.

Samenwerken aan impact.

- **Wereldspeler in innovatie.**
  We zetten Delft internationaal op de kaart als voorbeeldstad voor hightech en kennisontwikkeling, met sterke hubs als YES!Delft, Technopolis en de Biotech Campus als motoren voor groei en werkgelegenheid.
- **Institutionele samenwerking verstevigen.**
  Geen vrijblijvende overleggen meer, maar toewerken naar een concrete, gezamenlijke economische visie en Agenda Zuid-Holland 2030. Met heldere investeringsbesluiten, duidelijke verantwoordelijkheden en een eerlijke verdeling van sleutelprojecten, zodat de regio gericht en slagvaardig kan investeren in groei en innovatie.
- **Delft als gelijkwaardige leider.**
  Delft is compact, maar strategisch onmisbaar. Daarom eisen we een volwaardige plek aan tafel in elke regionale economische strategie. Delft moet niet alleen meedoen, maar ook mee leiden.
- **Samenwerken met Den Haag en Brussel.**
  We trekken actief op met de regio om Europese financiële middelen binnen te halen voor innovatie, infrastructuur en digitalisering. We zetten de kennispositie en het netwerk van Delft in om projecten te realiseren die onze stad én de regio versterken.
- **Positionering Delft versterken.**
  We zetten ons krachtig in om Delft in regionale overleggen actief te profileren als kennis- en innovatiestad. Niet bescheiden, maar assertief – zodat Delft zichtbaar en invloedrijk meebeslist over de toekomst van onze regio.

11. Financiën op orde.

Verstandig omgaan met geld.

In Delft gaat elke euro die de gemeente uitgeeft over het geld van inwoners en ondernemers. Dat betekent voor ons: niet los kijken naar ideeën of deze wel/niet leuk zijn of naar prestigeprojecten die weinig opleveren, maar integraal en volledige plannen maken die concrete resultaten laten zien en de stad vooruithelpen. Wij geloven dat de gemeente er is om de randvoorwaarden te scheppen, niet om op de stoel van ondernemers, verenigingen of inwoners te gaan zitten. Minder regels en bureaucratie geven ruimte voor eigen initiatief en zorgen dat creativiteit en ondernemerschap alle kansen krijgen. Tegelijk moeten de gemeentelijke lasten zo laag mogelijk blijven, zodat wonen, werken en ondernemen in Delft aantrekkelijk is én blijft.

1. **Lagere lasten.**
   We verlagen de OZB, afval- en rioolheffingen naar maximaal het landelijk gemiddelde. Geen enkele verhoging zonder aantoonbare en onvermijdelijke noodzaak.
2. **Strakke en transparante begrotingscontrole.**
   We zorgen dat inwoners inzicht krijgen in de effectiviteit van beleid en uitgaven, met volledige transparantie over waar elke euro naartoe gaat en welk resultaat dit oplevert.
3. **Lokale keuzes maken.**
   Gemeentelijk geld is beperkt en de kosten blijven stijgen. Daarom maken we scherpe keuzes: eerst de wettelijke kerntaken zoals veiligheid, onderwijs en zorg. Extra uitgaven doen we alleen als deze aantoonbaar waarde opleveren voor inwoners en bedrijven.
4. **Resultaatgerichte subsidies.**
   Alle subsidies worden geoormerkt en voorzien van heldere voorwaarden. Alleen projecten die aannemelijk (en bij voorkeur meetbaar) bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen, komen in aanmerking voor gemeentelijke steun.
5. **Versobering kwijtscheldingsbeleid.**
   Het gemeentelijke kwijtscheldingsbeleid wordt versoberd. Alle Delftenaren dragen bij aan de lokale belastingen.

Het huishoudboekje op orde.

- **Zuinig omgaan met het geld van Delftenaren.**
  Belastinggeld, opgebracht door inwoners en ondernemers, wordt zorgvuldig en doelgericht besteed. We voeren een zuinig en toekomstgericht financieel beleid, zodat het gemeentebudget effectief wordt benut. Zo voorkomen we onnodige lastenverhogingen en zetten we in op het verlagen van belastingen zoals de OZB, riool- en afval heffingen en leges (kosten voor diensten of vergunningen van de gemeente, zoals een paspoort).
- **Lokale keuzes maken.**
  Gemeentelijk geld is beperkt en de kosten blijven stijgen. Daarom maken we scherpe keuzes: eerst de wettelijke kerntaken zoals veiligheid, onderwijs en zorg. Extra uitgaven doen we alleen als deze aantoonbaar waarde opleveren voor inwoners en bedrijven.
- **Schrappen van oud beleid.**
  Wij staan voor effectief beleid. Nieuw beleid moet leiden tot betere regels en niet méér regels. Beleidsmaatregelen die niet werken of niet gebruikt worden, schaffen we af. Zo verlagen we de regeldruk en zorgen we dat nieuwe regelgeving alleen wordt ingevoerd als deze aantoonbaar effectief is.
- **Grip op gedecentraliseerde taken.**
  De gemeente voert taken uit die voorheen bij de Rijksoverheid lagen. Omdat de kosten hiervan blijven stijgen, houden wij hier extra scherp toezicht op en sturen we actief bij om verspilling en onnodige uitgaven te voorkomen.
- **Geen extra lasten voor woningbezitters.**
  De OZB en heffingen blijven onder landelijk gemiddelde. Wonen wordt geen melkkoe.
- **Geen verhoging van de OZB.**
  Het verhogen van lokale lasten zoals de Onroerendezaakbelasting (OZB) accepteren wij niet. Delft behoort nu al tot de duurste gemeenten, en dat moet veranderen. Wij zorgen ervoor dat deze lasten voor zowel inwoners als ondernemers zo laag mogelijk blijven.
- **Subsidies terugdringen.**
  We zetten in op het verminderen van subsidie-uitgaven, omdat deze worden betaald uit de gemeentelijke belastingen van alle Delftenaren. Subsidies moeten bovendien vrijwel altijd een tijdelijk karakter hebben en alleen worden verstrekt als ze aantoonbaar resultaat opleveren.
- **Lagere lasten.**
  We verlagen de OZB, afval- en rioolheffingen naar maximaal het landelijk gemiddelde. Geen enkele verhoging zonder aantoonbare en onvermijdelijke noodzaak.
- **Eerlijke afvalstoffenheffing.**
  Iedereen in Delft betaalt mee aan de kosten van afvalinzameling en verwerking. Het huidige onderscheid tussen één- en meerpersoonshuishoudens wordt vervangen door een eerlijk systeem waarbij de heffing afhankelijk is van het aantal volwassenen op een woonadres.

- **Versobering kwijtscheldingsbeleid.**
  Het gemeentelijke kwijtscheldingsbeleid wordt versoberd. Alle Delftenaren dragen bij aan de lokale belastingen.

- **Transparante financiering bij kwijtschelding.**
  Kwijtschelding moet betaald worden uit het budget voor armoedebeleid. Zo worden deze kosten niet verstopt in de afvalstoffenheffing of andere gemeentelijke lasten.

Duidelijk zijn over waar geld naartoe gaat.

- **Transparante overheid.**
  Een transparante overheid is voor ons essentieel. De gemeente moet inwoners actief informeren over alle relevante gegevens die nodig zijn om het lokaal bestuur te beoordelen, zoals de besteding van subsidies en de behaalde resultaten daarvan.
- **Resultaatgerichte subsidies.**
  Alle subsidies worden geoormerkt en voorzien van heldere voorwaarden. Alleen projecten die aannemelijk (en bij voorkeur meetbaar) bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen, komen in aanmerking voor gemeentelijke steun.
- **Strakke en transparante begrotingscontrole.**
  We zorgen dat inwoners inzicht krijgen in de effectiviteit van beleid en uitgaven, met volledige transparantie over waar elke euro naartoe gaat en welk resultaat dit oplevert.
- **Het inzicht in resultaten moet scherper.**
  Om belastinggeld effectiever, efficiënter en transparanter te besteden, moet de gemeente haar monitoring en evaluatie aanzienlijk verbeteren door concrete prestatie-indicatoren. Op die manier is duidelijk waarom doelen wel of niet zijn gehaald.
- **Transparantie verhogen.**
  We maken evaluaties van de gemeentelijke financiën standaard openbaar en zorgen we dat zoveel mogelijk interne monitoringsgegevens inzichtelijk zijn. Daarbij kan Delft een voorbeeld nemen aan het subsidieregister van de provincie Zuid-Holland, waar inzicht en verantwoording centraal staan. Zo krijgen gemeenteraad, media én Delftenaren zelf beter zicht op de keuzes die gemaakt worden en kunnen zij de gemeente goed controleren. Dat is eerlijk, duidelijk en versterkt het vertrouwen.
- **Lessen leren.**
  De gemeente hoeft het wiel niet opnieuw uit te vinden. Bij al het nieuwe beleid moet helder worden welke lessen zijn getrokken uit bestaande onderzoeken en uit de ervaringen van andere gemeenten. Zo zorgen we voor verantwoord en doelmatig gebruik van belastinggeld.
- **Alle subsidies openbaar.**
  Subsidies en gemeentesteun in welke vorm dan ook, zoals huurverlagingen en -kortingen, moeten volledig transparant zijn en uitsluitend via de subsidieregels worden toegekend. Dankzij de inzet van de Delftse VVD beschikt Delft nu over een subsidieregister waarin duidelijk staat welke subsidies worden uitgegeven en aan wie. Dit moeten we voortzetten, zodat altijd inzichtelijk blijft waar het geld van Delftenaren naartoe gaat.

12. Dienstbare gemeente.

Voor Delftenaren. Zo makkelijk mogelijk.

De Delftse VVD wil dat de gemeente werkt voor haar inwoners en ondernemers, niet andersom. Contact met de gemeente moet helder, snel en zonder onnodige stappen verlopen. Een vergunning aanvragen, een vraag stellen of een document regelen: het moet zo eenvoudig mogelijk zijn, met duidelijke communicatie en korte doorlooptijden. Een dienstbare gemeente kijkt scherp naar haar eigen manier van werken. Minder regels waar dat kan, kosten helder onderbouwd, en resultaten meetbaar en openbaar. Zo weten inwoners precies wat er met hun geld en hun tijd gebeurt en dat het echt bijdraagt aan een beter Delft.

1. **Heldere en begrijpelijke communicatie.**
   Brieven en formulieren van de gemeente zijn in heldere taal (B1-taal) en gebruikt zoveel mogelijk visuele middelen, zodat iedereen deze eenvoudig kan begrijpen en precies weet waar het over gaat.
2. **Snelle en bereikbare service.**
   Aanvragen worden volledig digitaal en stap-voor-stap te volgen. We verruimen openingstijden tot buiten kantooruren en zorgen dat er altijd een medewerker beschikbaar is om inwoners direct te woord te staan.
3. **Moderne en veilige technologie.**
   We zetten in op slimme, gebruiksvriendelijke digitale oplossingen, waarbij maximale beveiliging tegen datalekken, cyberaanvallen en misbruik van persoonsgegevens altijd gegarandeerd is.
4. **Eerlijke leges.**
   Leges (kosten voor diensten of vergunningen van de gemeente, zoals een paspoort) worden zoveel mogelijk gebaseerd op de werkelijke kostprijs. ‘De gebruiker betaalt’ is het uitgangspunt, zodat kosten niet onnodig op alle inwoners worden afgewenteld.
5. **Transparant en meetbaar beleid.**
   We voeren onafhankelijke evaluaties uit, koppelen subsidies aan duidelijke doelen en resultaten, en maken zoveel mogelijk gegevens openbaar.

De Delftenaar doet mee.

- **Minder regels.**
  We benutten de kennis van onze inwoners maximaal. Daarom beperken we regels en vergunningen tot het noodzakelijke en denken we proactief mee om initiatieven mogelijk te maken.
- **Betrekken van inwoners.**
  Voorafgaand aan de begroting halen we actief input op bij inwoners over wat zij belangrijk vinden en wat de gemeente kan schrappen. Bij nieuw beleid betrekken we direct alle partijen die het aangaat en scheppen we vooraf heldere verwachtingen, zodat teleurstellingen worden voorkomen. Zo zorgen we voor draagvlak en beter beleid.
- **Participatie met oog voor iedereen.**
  Participatie betekent niet dat de luidste stemmen altijd gelijk krijgen. We hebben ook oog voor de stille meerderheid die de gemeente minder snel bereikt. Zo zorgen we voor een evenwichtige afweging en houden we balans bij het maken van keuzes.
- **Ruimte voor eigen ideeën.**
  We vinden het belangrijk dat Delftenaren zelf goede ideeën onder de aandacht kunnen brengen bij de gemeenteraad, bijvoorbeeld door in te spreken, een petitie aan te bieden of een burgerinitiatief te starten.

Weerbare gemeente. Weerbare Delftenaren.

- **Cyberveiligheid op orde.**
  We zetten in op slimme, gebruiksvriendelijke digitale oplossingen, waarbij maximale beveiliging tegen datalekken, cyberaanvallen en misbruik van persoonsgegevens altijd gegarandeerd is.
- **Actieve informatievoorziening voor inwoners.**
  De gemeente zorgt voor duidelijke informatie richting inwoners, zodat zij bij een crisissituatie zoals een grote stroomstoring, cyberaanval, pandemie of verstoring van de energievoorziening beter voorbereid zijn en hun zelfredzaamheid vergroten.
- **Voorbereiding op crisisscenario's.**
  De gemeente bereidt zich actief voor op verschillende crisisscenario's, waaronder risico's die voortkomen uit geopolitieke spanningen (bijvoorbeeld verstoringen van voedsel- of energievoorziening of digitale aanvallen). Daarbij bepaalt de gemeente helder haar rol en taken, in lijn met de richtlijnen van de Rijksoverheid en denkvooruit.nl.

Moderne en toegankelijke dienstverlening.

- **Heldere en begrijpelijke communicatie.**
  Brieven en formulieren van de gemeente zijn in heldere taal (B1-taal) en gebruikt zoveel mogelijk visuele middelen, zodat iedereen deze eenvoudig kan begrijpen en precies weet waar het over gaat.
- **Transparant en meetbaar beleid.**
  We voeren onafhankelijke evaluaties uit, koppelen subsidies aan duidelijke doelen en resultaten, en maken zoveel mogelijk gegevens openbaar.
- **Snelle en bereikbare service.**
  Aanvragen worden volledig digitaal en stap-voor-stap te volgen. We verruimen openingstijden tot buiten kantooruren en zorgen dat er altijd een medewerker beschikbaar is om inwoners direct te woord te staan.
- **Digitale inzage in aanvragen.**
  Aanvragen voor producten of vergunningen zijn online te volgen, zodat inwoners en ondernemers altijd duidelijkheid hebben over de status en voortgang.
- **Flexibele dienstverlening.**
  De gemeente biedt digitale ondersteuning waar mogelijk en persoonlijke hulp waar nodig, zodat inwoners zelf kunnen kiezen welke vorm van dienstverlening het beste bij hen past.
- **Gebruik van moderne technologie.**
  De gemeente zet veilige en moderne technologie in om inwoners en ondernemers sneller en beter te helpen, met maximale bescherming van persoonsgegevens en privacy.
- **Bereikbare gemeente.**
  De gemeente neemt de telefoon op wanneer je belt en doet er alles aan om je goed te helpen.
- **Digitale dienstverlening van hoge kwaliteit.**
  Inwoners kunnen hun zaken, zoals het aanvragen van een VOG, zoveel mogelijk vanuit huis regelen op het moment dat het uitkomt.
- **Innovatieve dienstverlening.**
  Actief inzetten op vernieuwing van gemeentelijke diensten, zoals de mogelijkheid om vooraf digitaal een pasfoto in te leveren voor paspoort, rijbewijs of identiteitskaart.
- **Gemak bij documenten.**
  Tegen betaling laten bezorgen van paspoort, identiteitskaart of rijbewijs op een zelfgekozen tijd en plek, zoals thuis of op het werk.
- **Toegankelijk stadskantoor.**
  Ruimere openingstijden buiten kantoortijden voor zaken die niet digitaal kunnen, altijd direct menselijk contact mogelijk en snelle beschikbaarheid van afspraken.
- **Moderne en veilige technologie.**
  We zetten in op slimme, gebruiksvriendelijke digitale oplossingen, waarbij maximale beveiliging tegen datalekken, cyberaanvallen en misbruik van persoonsgegevens altijd gegarandeerd is.

- **Eerlijke leges.**
  Leges (kosten voor diensten of vergunningen van de gemeente, zoals een paspoort) worden zoveel mogelijk gebaseerd op de werkelijke kostprijs. ‘De gebruiker betaalt’ is het uitgangspunt, zodat kosten niet onnodig op alle inwoners worden afgewenteld.

Procedures en systemen.

- **Aanpak digitale criminaliteit.**
  Samen met andere overheden pakken we digitale criminaliteit, zoals identiteitsfraude, actief aan en zorgen voor effectieve opsporing en bestraffing.
- **Verantwoord gebruik van digitale tools.**
  We stimuleren dat de gemeente digitale hulpmiddelen, zoals AI, inzet om dienstverlening te verbeteren, mits deze toepassingen non-discriminatoir zijn en de privacy van inwoners volledig wordt gewaarborgd.
- **Slimme regionale samenwerking.**
  De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. Waar dit leidt tot betere bereikbaarheid, meer regionale werkgelegenheid of extra woningbouw, werkt de gemeente actief samen met omliggende gemeenten en partners in de regio.
- **Sterke democratische controle op deelnemingen.**
  De Delftse gemeenteraad behoudt directe invloed op het beleid van deelnemingen zoals Werkse!, Delft Support en gemeenschappelijke regelingen, zodat democratische controle altijd is geborgd.
- **Vrije en onafhankelijke lokale journalistiek.**
  Lokale verslaggeving en (onderzoeks)journalistiek zijn essentieel voor goede democratische controle. De Delftse VVD waarborgt daarom te allen tijde de vrijheid en onafhankelijkheid van de lokale journalistiek. Op financieel vlak is dit bij voorkeur commercieel geregeld, of waar nodig met publiek geld gesteund.
- **Jaarlijkse controle op effectief beleid.**
  De gemeente stelt een evaluatie-agenda op en legt dit jaarlijks ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad. Hierin staat wanneer welke beleidsartikelen worden geëvalueerd op effectiviteit. Zo wordt niet pas gekeken naar regels als het problemen oplevert, maar proberen we dit ook voor te zijn door deze regelmatig tegen het licht te houden.

- **Realistische investeringsagenda.**
  Langetermijnplanning is essentieel, bijvoorbeeld voor de bouw en renovatie van schoolgebouwen. Delft moet rationeel, zinnig en zuinig met de gleden omgaan. Investeringsplannen moeten verder kijken dan de vierjarige bestuursperiode, zodat toekomstige uitgaven en onderhoudskosten tijdig worden voorzien en ingepast in de begroting.
- **Procedures en juridische kosten beperken.**
  Door effectief samen te werken binnen gemeenschappelijke regelingen en scherp te sturen op efficiënte besluitvorming, worden onnodige juridische kosten en administratieve procedures voorkomen. Zo blijft er meer geld over voor concrete verbeteringen in de stad.
- **Uitbreiding open data.**
  Gegevens worden zoveel mogelijk gepubliceerd als open data. Delft breidt dit aanbod actief uit, zodat inwoners, ondernemers en organisaties de informatie vrij kunnen gebruiken en controleren.
- **Efficiënt gebruik van ambtelijke capaciteit.**
  Gemeentelijke ambtenaren worden zoveel mogelijk voor vaste uren ingezet op primaire taken, zodat kennis en ervaring behouden blijven binnen de organisatie. Aanvullende taken, zoals projectontwikkeling, worden waar nodig doelgericht uitbesteed aan externen, waarbij de verantwoordelijkheid altijd bij het gemeentebestuur ligt.

Dit werk is gelicenseerd onder een Naamsvermelding 4.0 Internationaal (CC BY 4.0) licentie. Bezoek https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/ om de licentie in te zien.

Alle gebruikte foto's hebben de licentie CC-BY 4.0 VVD Delft/Eva de Haan, met uitzondering van de foto’s van de kandidaten (CC-BY 4.0 VVD Delft/Alyssa van Heyst Fotografie).